

သဂျီဝီးဒ်၏တဏှာတော်များ

(الخزائن) အလံခဏာအင်နံ စာတည်းအဖွဲ့မှ စီစဉ်သည်။

.....

အဘက်ဘက်မှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော အလံခဏာအင်နံအဖွဲ့ဝင်များ

(ရှာဖွေစုစည်း တင်ပြသူများ)

အလံဟာဂျုံ မော်လာနာ မွမ်သီ အမ်ဒွလ္လာဟ် (ဆိုလိုင်းမာနီ)

မော်လာနာ မွမ်သီ ကာရီ ဟာမိန် မူဆာ (မအာရေဖီ)

မော်လာနာ ဟာမိန် ဟေရှားမ် (မအာရေဖီ)

(မြန်မာစာ အတိုင်ပင်ခံ)

အမ်ဒွရ်ရဟိမ်းမ် (ခ) ဆရာအောင်ကို

(အတွင်းအပြင် ဒီဇိုင်း)

အလံဟာဂျုံ ဟာမိန် ဟာမိမ်းမ် (call me mike studio)

.....

မာတိကာ

▶ အမှာစာ	၄
▶ နိဒါန်း	၁၀
▶ ၁။ သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် နှိုးဆော်ချက်	၁၃
▶ ၂။ အရဗီဗျည်းအက္ခရာများပုံစံ	၁၆
▶ ၃။ အရဗီသရများဆိုင်ရာ အခြေခံဝေါဟာရများ	၁၇
▶ ၄။ သွားများအကြောင်း	၁၈
▶ ၅။ مَخَارِجُ الْحُرُوفِ ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ထွက်ရှိရာနေရာများအကြောင်း	၂၀
▶ ၆။ (ن) مُشَدَّدٌ နှင့် (م) مُشَدَّدٌ အကြောင်း	၃၀
▶ ၇။ (ن) نُونٌ سَاكِنٌ နှင့် (ع ، هـ ، و) تَنْوِينٌ အကြောင်း	၃၀
▶ ၈။ (م) مُشَدَّدٌ အကြောင်း	၃၅
▶ ၉။ قَلْقَلَةٌ အကြောင်း	၃၇
▶ ၁၀။ تَرْقِيقٌ နှင့် تَفْخِيمٌ အကြောင်း	၃၉
▶ ၁၁။ مٌ အကြောင်း	၄၅
▶ ၁၂။ لَحْنٌ အကြောင်း	၅၃
▶ ၁၃။ (ل) တွင်ရှိသော (أَل) ၏ဥပဒေများအကြောင်း	၅၅
▶ ၁၄။ إِدْغَامٌ (اقْسَامُ الْإِدْغَامِ) ၏ အမျိုးအစားများ	၅၆
▶ ၁၅။ تَسْبِيَةٌ နှင့် تَعَوُّذٌ ဖတ်ခြင်းအကြောင်း	၅၈
▶ ၁၆။ وَقْفٌ ရပ်နားခြင်းအကြောင်း	၆၁
▶ ၁၇။ مَقَاتِلُ الْحُرُوفِ ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ဝိသေသများအကြောင်း	၆၄
▶ ၁၈။ ကျန် (၃) မျိုးအကြောင်း	၇၁
▶ ၁၉။ အရေးကြီးသော သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၇၃
▶ ၂၀။ အလွယ်တကူ မှတ်သားရန် မှတ်စုများ	၈၀

စိစစ်ပေးပါသော အလံဟားဂျီ မော်လာနာ မုစ်သီ ကာရီ ဟာဖိစ် အာစွင်းမ်

(နဒ်ဝီ၊ အဗ္ဗလ်ဟစနီ၊ မဇ္ဈာဟေရီ)၏ အမှာစာ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على جميع النعم ، والصلاة والسلام على سيدنا محمد وأله وصحبه ما جرى المداد بالقلم . وبعد

(အမှာစာရှည်သွားတာ ခွင့်လွှတ်ပါ)

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဒ်ပညာရပ်

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဒ်ပညာရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပိုင်းနှစ်ပိုင်းရှိသည်ကို ဦးစွာ မှတ်သားသင့်ပါသည်။

(၁) လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

အရွယ်ရောက်ပြီးသည့် မွတ်စလင်မ်တိုင်းသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ရာတွင် သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဒ်ပဒေများအား လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ ဖရစ်တာဝန်ဖြစ်သည်။

ထိုအချက်ကို စူရဟ်မုခ်ဇမ်မိလ်လာ **ورتل القرآن ترتيلا** ဟူသော အာယသ်တော်နှင့် နိုင်ဒ်ဗင်နီဆာဗိသ် **ﷺ** သခင်ဆင့်ပြန်သော “ မြင့်မြတ်တော်မူသော အရှင်မြတ်သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်ကို မိမိချပေးတော်မူသည့်အတိုင်း ဖတ်ရွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူသည်။ ” ဆိုသည့် ဟဒီးဆ်တော်က အတည်ပြုနေပါသည်။

(၂) စာတွေ့သင်ယူခြင်း

ထိုသို့လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ဦးစွာ သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဒ်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ပဒေများကို စာတွေ့သင်ယူထားခြင်းသည်လည်း အရေးကြီးသည့် ကဏ္ဍတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤမျှအရေးပါလှသည့်ကဏ္ဍကို ခေတ်အဆက်အဆက်ရှိ ပညာရှင်ကြီးများက မိမိတို့ ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ တာဝန်သိသိ သစ္စာရှိရှိဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဒ်ပဒေဆိုင်ရာ ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ် အသွယ်သွယ်ကို ရေးသားပြုစုပေးခဲ့ကြသည်။

သင်္ဂြိုဟ်ဒိက္ခန်းများ ပြုစုခြင်းသမိုင်း

မြင့်မြတ်တော်မူသောအရှင်မြတ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဒိဥပဒေများ နှင့်အတူ ချပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ သို့သော် သီးသန့်သင်္ဂြိုဟ်ဒိဥပဒေများကို စုစည်းခြင်း သည် ဟစ်ဂျရီ (၂)ရာစု နှစ်မှ စတင်ခဲ့သည်။

(၂)ရာစုနှစ်။ ။ ပထမဆုံးသင်္ဂြိုဟ်ဒိဥပညာရပ်၏ မူများကို အေမာမ် ခလီလ် rah (ဟစ်ဂျရီ ၁၇၀ကွယ်လွန်)က မျိုးစေ့ချပေးခဲ့သည်။

(၃)ရာစုနှစ်။ ။ အေမာမ် အဗူမုဇာဟင်မ် မူစာ ခါကာနီ၊ ဘင်ဒါဒီ rah (ဟစ်ဂျရီ ၃၂၅ ကွယ်လွန်) က ပထမဆုံး သင်္ဂြိုဟ်ဒိကျမ်းပြုစုခဲ့သည်။

(၄)ရာစုနှစ်။ ။ သင်္ဂြိုဟ်ဒိဟူသော ဝေါဟာရကို ပထမဆုံး အေမာမ် အဗုလ်ဟစ် စအီဒီ rah (၄၁၀ ကွယ်လွန်)က မိမိ၏ الحن الجلي والحن الخفي ကျမ်းတွင် သုံးစွဲခဲ့သည်။

(၅)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်မှစ၍ ပြီးပြည့်စုံသော သင်္ဂြိုဟ်ဒိကျမ်းများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

- အေမာမ် မက္ကီဗင်န်အဗူသွာလိမ် ကိုင်စီ rah (၄၃၇ ကွယ်လွန်)၏ الرعاية ကျမ်း။

- အေမာမ် အဗူအမ်ရ် ဒါနီ rah (၄၄၄ ကွယ်လွန်)၏ التحديد ကျမ်း။

- အေမာမ် ကုရ်သုဗီ rah (၄၆၁ ကွယ်လွန်)၏ الموضح ကျမ်းများနှင့်အတူ အခြားသော ကျမ်း ပေါင်း (၅၀)ကျော်ခန့်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၆)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင်လည်း သင်္ဂြိုဟ်ဒိကျမ်းပေါင်းများစွာ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ အေမာမ် ရှာသွေ့ဗီ rah (၇၉၀ ကွယ်လွန်)၏ ကျမ်းများသည် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။

(၇)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် အေမာမ် စခါဝီ rah ၏ جمال القراء ကျမ်းသည် သင်္ဂြိုဟ်ဒိကျမ်း အပေါင်းကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

(၈)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် အေမာမ် အလီ အလ်ဘင်ဒါဒီ rah (၈၀၁ ကွယ်လွန်)၏ سراج القاري ကျမ်းသည် ပြိုင်စံရှားကျမ်းအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။

(၉)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် အေမာမ်ဂျဇရီ rah (၈၃၃ ကွယ်လွန်)၏ المقدمة الجزرية ကျမ်း

သည် အောင်မြင်မှုအပေါင်း သရဖူဆောင်းခဲ့သည်။

(၁၀)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် အေမာမ်စိုယူသွီ (၉၁၁ ကွယ်လွန်)၏ ကျမ်းများသည် စိုဠ်ကျမ်းများအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။

(၁၁)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် မွလ္လာဟ်အလီ ကာရီ (၁၀၁၄ ကွယ်လွန်)၏ ကျမ်းများသည် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။

(၁၂)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် အေမာမ် ဒိမ်ယာသွီ (၁၁၁၇ ကွယ်လွန်)၏ ကျမ်းများသည်လည်း မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့သည်။

(၁၃)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်ကို မဟမ္မဒ် အလ်မုသဝလ္လီ (၁၃၁၃ ကွယ်လွန်)၏ ကျမ်းများက သင်္ဂြိုဟ်ဒိဋ္ဌိနယ်ပယ်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့သည်။

(၁၄)ရာစုနှစ်။ ။ ဤရာစုနှစ်တွင် ရှိုင်ခ် မက္ကီ နဆွိရ် ၏ **أية القول المفيد** ကဲ့သို့ကျမ်းများ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။

(၁၅)ရာစုနှစ်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့မှီတင်းနေထိုင်နေသော (၁၅)ရာစုနှစ်နည်းပညာ ထွန်းကားသည့် ခေတ်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ အလွန်အံ့ဩဖွယ်ရာကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်အသွယ်သွယ် ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းကျမ်းတို့အနက် အလွန်ခမ်းနားတင့်တယ်လှသည့် ကျမ်းမှာ ရှိုင်ခ် အိုင်မန် စိုဝိုင်းဒ် ရေးသားပြုစုသည့် **التجويد المصور** ကျမ်းဟု ဆိုရပေမည်။

မြန်မာ့မြေမှ မွတ်စ်လင်မ်အမွှာသုတေသန အိမ်မက်တစ်ခု အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်း

မြန်မာ့မြေမှ မွတ်စ်လင်မ်ညီနောင်များအတွက်လည်း ပညာရှင်များက မိမိတို့ခေတ်ကာလ၏ တောင်းဆိုချက်များအရ သင်္ဂြိုဟ်ဒိဋ္ဌိကျမ်းများကို ပြုစုပေးခဲ့သည်။

ဤသို့ပြုစုရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများမှ ကြီးမှူးပြုစုခဲ့သည့်ကျမ်းများ၊ ကျောင်းတော်ကြီးများမှ မိမိတို့သင်ရိုးတွင်ပြဋ္ဌာန်းရန် ရေးသားသောကျမ်းများ၊ မက္ကသင်တာဝန်ယူထားသူများမှ မိမိတို့မက္ကသင်ရို ရင်သွေးငယ်များအတွက် ပြုစုပေးသောကျမ်း၊ ပညာရှင်တစ်ပါးမှ ပြုစုသည့်ကျမ်းများ စသည်ဖြင့် တွေ့ရှိရသည်။ ဤကဏ္ဍတွင် အုပ်တစ်ချပ်၊ သဲတစ်ပွင့် ပါဝင်

ခွင့်ရရှိခဲ့သူအပေါင်းကို အရှင်မြတ် နှစ်ဌာနတွင် ကောင်းသောအစားများ ချီးမြှင့်ပေးသနား တော်မူပါစေ။

အိုလမာအစ္စလာမ့်သာသနာပညာရှင်များအဖွဲ့မှ ကြီးမှူးပြုစုသည့် **بيان التجويد** ကျမ်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းရှိ အာလင်မ်ပညာရှင်ကြီးများ ဦးဆောင်ပြုစုခဲ့သည့် သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၊ ဝေဖာကုလ် မကာသိဗ်အဖွဲ့မှ ပြုစုခဲ့သည့် သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၊ မန္တလေးမြို့ မိဖံသာဟိမိသားစုမှ ပြုစုသည့် သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၊ မော်လာနာ စိုင်ယစ်ဒ် မုဟမ္မဒ်ရှား (ဟိုင်စိုင်နီ)၏ **مجد القرآن** ၊ ဂျာမေအသွလ် ကောင်ဆရစ်လ် အစ္စလာမီယာဟ်(မြစ်ငယ်)ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဟဇရတ် မော်လာနာ မုဖ်သီ အဗ်ဒုရ်ရဟီးမ်ဆပ်၏ **رائد الإخوان** ၊ ဂျာမေအဟ် အတ်စ်မားအ် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဟဇရတ် မော်လာနာ မုဖ်သီ အိလ်ယားစ်ဆပ်မှ ဟာဖိဇ်ကျက်နေ သည့် ကျောင်းသားငယ်များအတွက် ရေးသားပြုစုခဲ့သော **تحفة الأطفال** ကျမ်းနှင့် အာလင်မ် တန်းကျောင်းသားများအတွက် ရေးသားပြုစုအပ်သော **التجويد المبسر** ၊ ကမ္ဘာကျော် သင်္ဂြိုဟ် ပညာရှင်ကြီး ရှိုင်ခ်အိုင်မန် စိုဝိုင်းဒ်၏ **التجويد المصور** အား ဒေါက်တာဟဖီဇ်ဒီးန့် @ ဆရာ ဝင်းလှိုင်၏ ဘာသာပြန်ဆိုချက်။ စသည်ဖြင့်..... ဤနေရာတွင်အမည်မဖော်ခဲ့သော ကျမ်းပေါင်းများစွာအား တောင်းပန်အသိအမှတ်ပြုအပ်ပါသည်။ ကျမ်းတိုင်းကျမ်းတိုင်းသည် လည်း ကိုယ်ပိုင်ထူးခြားချက်များ၊ ကိုယ်စီရနံ့များဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်ကြီး တစ်ခုလုံးကို သင်းကြိုင်းစေခဲ့ပါသည်။

ခဇာအေ့နုသ်သင်္ဂြိုဟ်ဒ် (သို့) ရနံ့ပေါင်းခကျမ်း

မြန်မာ့မြေရှိ ရင်သွေးရတနာများအတွက် ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ၊ အလုံးစုံသော ကွက်လပ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံးဖြည့်စွက်ပေးမည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တွေ့ရှိရပြီး အရှင် မြတ်ကို အတိုင်းမသိ ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကို (အလ်ခဇာအင်န် စာတည်းအဖွဲ့)မှ မျိုးဆက်သစ် ကလောင်ရှင်များ ပူးပေါင်း ပါရမီဖြည့်ထားပါသည်။ ၎င်းတို့၏ မင်္ဂလာရှိလှ သော အမည်နာမများမှာ- အလ်ဟားဂျီ မော်လာနာ မုဖ်သီ အဗ်ဒုလ္လာဟ် (ဆိုလိုင်မာနီ)။

မော်လာနာ မုမ်သီ ကာရီ ဟာဖိစ် မူစာ (မအာရေဖီ)၊ မော်လာနာ ဟာဖိစ် ဟောရှားမ် (မအာရေဖီ)၊ အလ်ဟားဂျီ ဟာဖိစ် ဟာမီးမ် (Call me mike studio)(အတွင်းအပြင် ဒီဇိုင်း)၊ ဆရာ အဗ်ဒုရ် ရဟီမ်း @ ဆရာ အောင်ကို (မြန်မာစာ အတိုင်ပင်ခံ) -တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းငယ်၏ ထူးခြားချက်များမှာ

- ရိုးရှင်းလွယ်ကူလှသော ရေးနည်းရေးဟန်ကို အသုံးပြုထားခြင်း။
- သင်္ဂြိုဟ်ဒီဇင်ဘာရပ်ဆိုင်းရာ ကဏ္ဍများအား စုံလင်စွာ တင်ပြထားခြင်း။
- ခိုင်လုံတိကျသော ကျမ်းများကိုသာ ကိုးကားတင်ပြခြင်း။
- လက်တွေ့ကျလှသောနည်းစနစ်ကို အသုံးပြုထားသောကြောင့် လေ့ကျင့်ရန် လွယ်ကူစေခြင်း။
- ကလေးငယ်များ၏ စိတ်နေသဘောထားကိုထောက်ရှုပြီး ဆေးရောင်စုံဖြင့် ဖန်တီးထားခြင်း။
- ရင်သွေးငယ်များ ကျက်မှတ်ရလွယ်ကူစေရန် ဝေါဟာရအခေါ်အဝေါ်များကို စီမံထားခြင်း။
- သင်္ဂြိုဟ်ဒီဇင်ဘာရပ်၏ အလှတရားများနှင့် ပြောင်မြောက်စွာဖန်တီးနိုင်စွမ်းများကို ပေါင်းစပ်ထားခြင်း။

ကျန်ရှိနေသောအလှတရားများကို စာဖတ်ပရိသတ်အနေဖြင့် ခံစားသိမြင်နိုင်ပါသည်။

ဤပညာရှင်များသည် ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံရှိ သင်္ဂြိုဟ်ဒီဇိုင်းရာနယ်ပယ်ရှိ ခေတ်ကာလ တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ်ကို ဖြည့်ဆည်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး။ ကျွန်ုပ်၏ မပြည့်စုံသော လေ့လာချက်အရ ကိုယ်ပိုင်ဖန်တီးရေးသားသည့် သင်္ဂြိုဟ်ဒီဇိုင်းကျမ်းများတွင် တင်ပြချက် ပြည့်စုံခြင်းရှုထောင့်၊ နည်းပညာကို မိမိရရအသုံးချသည့် ရှုထောင့်တို့မှကြည့်လျှင် ဤကျမ်းသည် ပထမဆုံးကျမ်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သတင်းစကားပါးလိုပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤကျမ်းကို စာလယ်ဆုံး တစ်ကြိမ်ထက်မနည်း ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။ အချို့သော အကြံပြုချက်များကိုလည်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ကျမ်းရှင်များကလည်း လှိုက်လှဲပျူငှာစွာ မေတ္တာအပြည့်ဖြင့် လက်ခံခဲ့ပါသည်။

အကြံပြုချက်

ဤကဲ့သို့ အဖက်ဖက်မှ ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းထားသော်လည်း လိုအပ်ချက်များ၊ အမှားများမှာလည်း ဆက်လက်ရှိနေဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။ စာရှုသူများဘက်မှ တစ်စုံတစ်ရာ အကြံပြုလိုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အမှားပြင်ဆင်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း ချီးမြှင့်လိုပါက အလံခဇာအင်န်စာတည်းအဖွဲ့ကို တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

မက္ကသပ်၊ ဟာဖိဇ်ကျောင်း၊ အာလင်မ်ကျောင်းများ၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးများ၊ ပညာရေးတာဝန်ခံများအနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို လေ့လာကြည့်ပြီး မိမိတို့သင်ရိုးတွင် သင်ရိုးစာအုပ်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းမည်ဆိုလျှင် များစွာအကျိုးရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်ဒီအာ

မြင့်မြတ်တော်မူသော အရှင်မြတ် ဤကျမ်းငယ်ကို အထူးလက်ခံ သဘောတူတော်မူပါစေ။ ဤကျမ်းပြုစုသူများ၊ ဤကျမ်းဖြစ်မြောက်ရေးတွင် အဖက်ဖက်မှ အုပ်တစ်ချပ်သဲတစ်ပွင့် ပါဝင်ခဲ့ကြသူများ၊ ဤကျမ်းကို သင်ပေးသင်ယူလုပ်သူများကိုလည်း နှစ်ဘဝနှစ်ဌာနတွင် လိုတရအဆင့်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါစေ။

အလံခဇာအင်န်အဖွဲ့၏ အခြားသောသင်ရိုးစာအုပ်များကိုလည်း ပြီးမြောက်အောင် မြင်စေပြီး၊ အမွှာသံထုတစ်ရပ်လုံးကိုလည်း ကေယာမသ်တိုင် အကျိုးခံစားခွင့်များ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါစေ ဟု ဆုမွန်ကောင်းများ အရှင်မြတ်ထံတောင်းခံရင်းဖြင့်.....

မုဟမ္မဒ် အာစွင်းမ် (နဒီဝီ၊ အဗ္ဗလ်ဟစနီ၊ မဇ္ဇာဟေရီ)
၁၆၊ ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လ၊ ဟစ်ဂျီရီ (၁၄၄၃)ခု
၁၇၊ ၆၊ ၂၀၂၂ခု (သောကြာနေ့)

.....

နိဒါန်း

بسم الله الرحمن الرحيم

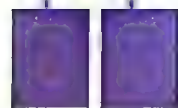
الحمد لله ربنا القائل : وقرأنا فرقناه لتقرأه على الناس على مكث
ونزلناه تنزيلا والصلاة والسلام على رسول الله سيدنا محمد المصطفى
بقوله تعالى : ورتل القرآن ترتيلا وبعد :

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် မြင့်မြတ်မှန်ကန်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မုက္ကပါဌ်တော်ဖြစ်သည်။ ယင်းကျမ်းမြတ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာလူသားထု တစ်ရပ်လုံး၏ အဘက်ဘက်မှ ခိုင်မာကျစ်လျစ်သော ဘဝလမ်းညွှန်နှင့် ဘဝရှုထောင့်တိုင်း အတွက် မိမိ၏အချစ်တော် တမန်တော်ချုပ် မုဟမ္မဒ် ﷺ ထံ ချပေးတော်မူခဲ့သည်။

အရေးပါအဆင့်မြင့်သည်နှင့်အမျှ ကဏ္ဍတိုင်းတွင် စည်းစနစ်များအလွန်ပင်များပြား လှသော ကျမ်းဖြစ်ပေရာ ယင်းကျမ်းအား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ရေးကဏ္ဍမှာလည်း နည်းစနစ် များရှိမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

ယခုလက်ဝယ်၌ရှိသော ကျမ်းငယ်သည် အဆိုပါကျမ်းမြတ်၏ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် ရေး၌ ဌာန်ကရိုဏ်းကျနိုင်စေမည့် လမ်းညွှန်ကျမ်းငယ်တစ်စောင်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤ ကျမ်းငယ်သည် အစ္စလာမ်ဘာသာရေးအခြေခံ သင်ယူနေသော ကလေးသူငယ်များနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ဒိဋ္ဌိတော်များကို အခြေခံမှ စတင်လေ့လာလိုသော သက်လတ်၊ သက်ကြီးများအတွက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျရွတ်ဖတ်နိုင်စေရန် ရည်သန်ပြီး خزانة التجويد ရည်သန်ပြီး သင်္ဂြိုဟ်ဒိဋ္ဌိတော်များအမည်ဖြင့် ပြုစုထားသော အခြေခံကျမ်းတစ်စောင်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤကျမ်းကို တာဝန်ယူသင်ကြားပို့ချပေးသော ဆရာများအား ပန်ကြားလိုသည်မှာ သင်ခန်းစာတိုင်း၏ အခေါ်အဝေါ်နှင့်ဖတ်နည်းဥပဒေများကို ကြိုတင်လေ့လာအသင့်ပြင်၍

မိမိ၏တပည့်များအား ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ပြကာ ၎င်းတို့ နားလည်သဘောပေါက်စေရန် စိတ်ရှည်စွာဖြင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပါ။ ထို့ပြင် ကျမ်းလာဥပမာများအပေါ်၌သာ တင်းတိမ်မှုမပြုဘဲ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှ အဆိုပါသင်ခန်းစာဆိုင်ရာ ဥပမာများကိုလည်း ဝေဆာစွာဖြင့် သင်ကြားပေးပါ။ ထို့နောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှ ဥပဒေများကိုလည်း ကျောင်းသားများအား ရေးဖြေနည်းစနစ်ဖြင့် တစ်ခုချင်းစီထုတ်ရေးခိုင်းပါက **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ကျောင်းသားများသည် ဥပဒေများအား ကောင်းစွာနားလည်ပြီး ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို စနစ်တကျ ဖတ်ရွတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

လေ့လာသူများ သိရှိထားသင့်သည့်အချက်မှာ သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ပညာရပ်သည် ဆရာမပါဘဲ တစ်ကိုယ်တည်း တတ်မြောက်နိုင်သော ပညာရပ်မဟုတ်ပါ။ သို့ပါ၍ ဆရာနှင့်တကွ လက်တွေ့ကျကျ အသံနေအသံထားကို စိတ်ရှည်စွာဖြင့် လေ့ကျင့်ရန် အထူးလိုအပ်ပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မွတ်စ်လင်မ်လူထုတစ်ရပ်လုံးအား ဤအရေးပါသည့် သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ပညာရပ်ကို သင်ယူတတ်မြောက်ပြီး ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ ရွတ်ဖတ်နိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်တော်မူပါစေ။ (အာမီးန်)

အလ်ခဇာအင်န် စာတည်းအဖွဲ့

ဟိဂျရီ ၁၄၄၁၊ ရမသ္မာန်လ (၂၇)ရက်

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၁)ရက်

.....

المدرسة الإسلامية خزائن العلوم

မင်းရဲစဟ် အစ္စလာမီယဟ် ဓဇာအိနုလ် အုလုဉ်

.....

مكتبة
الخزائن

အခန်း(၁)

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် နှိုးဆော်ချက်

(၁) သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏အဓိပ္ပါယ်

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဆိုသည်မှာ အရဗီစာပေတွင် လှပတင့်တယ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဝိပြင် နိုင်ခွဲအောင်ပြုလုပ်ခြင်းကို ခေါ်ဆိုပါသည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရတွင်မူ ဗျည်းအက္ခရာ များကို ၎င်းတို့၏ ထွက်ရာနေရာများမှ ၎င်းတို့၏ အရည်အချင်းများနှင့်တကွ ဖတ်ရွတ်ခြင်း ကို ခေါ်ဆိုပါသည်။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد)

(၂) သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏မူတည်ချက်

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏မူတည်ချက်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ စာလုံးများသာ ဖြစ်ပါသည်။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد)

(၃) သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏အဓိန့်ပညတ်ချက်

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ရွတ်ဖတ်မည့် အရွယ်ရောက်ပြီး အမျိုးသား/အမျိုးသမီး တိုင်းအပေါ် သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဥပဒေနှင့်အညီ ရွတ်ဖတ်ရန် ဖရီဇေအိုင်းန့် (မပြုမနေရတာဝန်) ဖြစ်သည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဥပဒေနှင့်အညီ မရွတ်ဖတ်သူသည် အပြစ် ထိုက်သူ ဖြစ်သည်။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد - المقدمة الجزرية)

(၄) သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ပညာရပ်သင်ယူခြင်း၏အဓိန့်

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မှန်ကန်တိကျစွာ ရွတ်ဖတ်နိုင်သည်ခန့် သင်္ဂြိုဟ်ဒ် ပညာရပ်ကိုသင်ယူခြင်းသည် ဖရီဇေအိုင်းန့် ဖြစ်သည်။ သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ပညာရပ်အားလုံးကို သင်ယူခြင်းသည် ဖရီဇေကေဖာယဟ် ဖြစ်သည်။

(معارف التجويد - أصول التجويد)

(၅) သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော်ထွတ်မြတ်မှု

သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာသည် အခြားသောဗျူဟာများအားလုံးထက် သာပို၍ ထွတ်မြတ်ပေသည်။

(احكام قراءة القرآن الكريم)

(၆) သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော်ရည်ရွယ်ချက်

သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ချပေးတော်မူသည့်အတိုင်း) မှန်ကန်တိကျစွာ ရွတ်ဖတ်နိုင်စေရန်အတွက် ဖြစ်ပေသည်။

(معارف التجويد - أصول التجويد)

(၇) သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော်အကျိုးကျေးဇူး

သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော်အကျိုးကျေးဇူးမှာ နှစ်ဘဝနှစ်ဌာန နဖူးစာကောင်းခြင်းနှင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်ရာတွင် မှားယွင်းမှုများမှ နှုတ်လျှာကိုထိန်းသိမ်းပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد)

(၈) သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတော်မဏ္ဍိုင်ကြီးများ

သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာတွင် မဏ္ဍိုင်ကြီး(၄)ခု ရှိပါသည်။

(၁) ဗျည်းအက္ခရာများ၏ ထွက်ရှိရာနေရာများကို သိနားလည်ခြင်း။

(၂) ဗျည်းအက္ခရာများ၏ ဝိသေသများကို သိနားလည်ခြင်း။

(၃) ဗျည်းအက္ခရာများ၏ ပေါင်းစပ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဥပဒေများကို သိနားလည်ခြင်း။

(၄) နှုတ်လျှာကို ကြိမ်ဖန်များစွာလေ့ကျင့်ပေးခြင်းနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ဒိဝံသဗျူဟာကို တတ်ကျွမ်းသော

ပညာရှင်များ၏ နှုတ်တော်များမှ တိုက်ရိုက်သင်ယူဆည်းပူးခြင်း။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد)

(၉) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ရွတ်ဖတ်ခြင်းဆိုင်ရာ သင်္ဂြိုဟ်အဆင့်များ

(၁) تَرْتِيلٌ သင်္ဂြိုဟ်အဆင့်များနှင့်အညီ ဖြေးဖြေးဖတ်ခြင်း။

(၂) حَذْرٌ သင်္ဂြိုဟ်အဆင့်များနှင့်အညီ မြန်မြန်ဖတ်ခြင်း။

(၃) تَدْوِيرٌ သင်္ဂြိုဟ်အဆင့်များနှင့်အညီ မနှေးမမြန်ဖတ်ခြင်း။

(الدقائق المحكمة - مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد)

မြတ်ကုရ်အာန်ကို လှူဒါန်းရာ

အကွရာတို့၏ ထွက်ရှိရာ၊
မခံရရှိများကို နားလည်ပါ။
အကွရာတို့၏ ဝိသေသ၊
ဆွေဖော်များကို နားလည်ပါ။
ပေါင်းစပ်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာ၊
ဥပဒေများကို နားလည်ပါ။
ကျမ်းကျင်သူထံ ဆည်းပူးကာ၊
ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့ကျင့်ပါ။
မြတ်ကုရ်အာန်ကို လှူဒါန်းရာ၊
သင်္ဂြိုဟ်အဆင့် ဤလေးဖြာ။

- လက်ယာ

အသံ(၂)		အရပ်ဗျည်းအက္ခရာများပုံစံ		
ج	ث	ت	ب	ا
جِيمُ جِيمُ	ثَاءُ ثَاءُ	تَاءُ تَاءُ	بَاءُ بَاءُ	أَلِفٌ أَلِفٌ
ر	ذ	د	خ	ح
رَاءُ رَاءُ	ذَالُ ذَالُ	دَالُ دَالُ	خَاءُ خَاءُ	حَاءُ حَاءُ
ض	ص	ش	س	ز
ضَادُ ضَادُ	صَادُ صَادُ	شَيْنُ شَيْنُ	سَيْنُ سَيْنُ	زَائُ زَائُ
ف	غ	ع	ظ	ط
فَاءُ فَاءُ	غَيْنُ غَيْنُ	عَيْنُ عَيْنُ	ظَاءُ ظَاءُ	طَاءُ طَاءُ
ن	م	ل	ك	ق
نُونُ نُونُ	مِيمُ مِيمُ	لَامُ لَامُ	كَافُ كَافُ	قَافُ قَافُ
	ي	ء	ه	و
	يَاءُ يَاءُ	هَمْزَةُ هَمْزَةُ	هَاءُ هَاءُ	وَاءُ وَاءُ

အသံ(၃)

အရပ်သရများဆိုင်ရာ အခြေခံပေါ်ဟာရများ

(၁) ဇေရ်ကို فَتْحُهُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၂) ဇေရ်ကို كَسْرُهُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၃) ပေးရ်ကို ضَمُّهُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၄) တို့အနက် တစ်ခုတိုင်းကို حَرَكَتُ ဟုခေါ်ပါသည်။

ပါရှိသောအက္ခရာကို مُتَحَرِّكٌ ဟုခေါ်ပါသည်။ { (၁) ပေါ်တွင် (ب) ။ ဥပမာ။
بَاءٌ مُتَحَرِّكٌ (ب) ရှိပါက

(၁) (၂) ဤသင်္ကေတကို جَزْمٌ (ခေါ်) ဟုခေါ်ပါသည်။

ပါရှိသောအက္ခရာကို سَاكِنٌ ဟုခေါ်ပါသည်။ { (၂) ပေါ်တွင် (ن) ။ ဥပမာ။
نُونٌ سَاكِنٌ (ن) ရှိပါက

(၃) ဤသင်္ကေတကို تَشْدِيدٌ ဟုခေါ်ပါသည်။

ပါရှိသောအက္ခရာကို مُشَدَّدٌ ဟုခေါ်ပါသည်။ { (၃) ပေါ်တွင် (م) ။ ဥပမာ။
مِيمٌ مُشَدَّدٌ (م) ရှိပါက

(၁) ခိုးဇေရ်ကို فَتْحَتَانُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၂) ခိုးဇေရ်ကို كَسْرَتَانُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၃) ခိုးပေးရ်ကို ضَمَّتَانُ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၄) တို့အနက် တစ်ခုတိုင်းကို تَنْوِينٌ ဟုခေါ်ပါသည်။

ပါရှိသောအက္ခရာကို مُنَوَّنٌ ဟုခေါ်ပါသည်။ { (၁) ပေါ်တွင် (ب) ။ ဥပမာ။
بَاءٌ مُنَوَّنٌ (ب) ရှိပါက

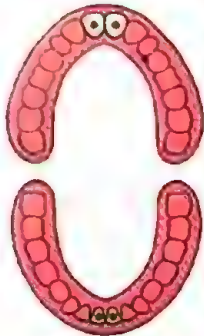
(၂) ဤသင်္ကေတကို مَدْ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၁) ခရားဇေရ်ကို أَلِفٌ مَقْصُورَةٌ ဟုခေါ်ပါသည်။

(၂) ခရားဇေရ်ကို كَسْرَةٌ بِأَلْيَاءٍ ဟုခေါ်ပါသည်။

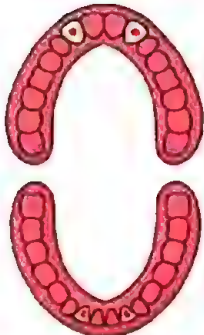
(၃) အုလ်တားပေးရ်ကို ضَمَّةٌ بِأَلْوَاوٍ ဟုခေါ်ပါသည်။

အချို့သော **مُخَرَّب** များသည် သွားများနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် အတွက်ကြောင့် **مُخَرَّب** များကို အလွယ်တကူ သိရှိနားလည်စေရန်အတွက် သွားများအကြောင်းကိုလည်း သိရှိထားရန် အရေးကြီးပေသည်။ လူတို့တွင် အပေါ်သွား(၁၆)ချောင်းနှင့် အောက်သွား(၁၆)ချောင်း = စုစုပေါင်း(၃၂)ချောင်း ရှိပါသည်။

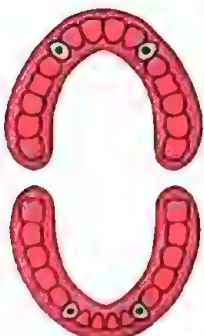
(၁) **ثَنَائِيَا**

ရှေ့တည့်တည့်ရှိ အပေါ်၊ အောက် သွားကြီး(၂)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း(၄)ချောင်းကို **ثَنَائِيَا** ဟုခေါ်ပါသည်။ အပေါ်ရှေ့သွားကြီး (၂)ချောင်းကို **ثَنَائِيَا عُلْيَا** ဟုခေါ်ပြီး အောက်ရှေ့သွားကြီး (၂)ချောင်းကို **ثَنَائِيَا سُفْلَى** ဟုခေါ်ပါသည်။

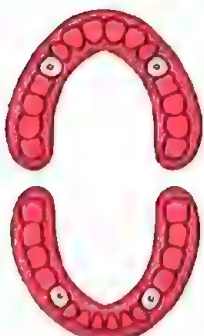
(၂) **رَبَاعِيَّات**

ثَنَائِيَا နှင့် ကပ်လျက်ရှိသော ဘယ်၊ ညာ၊ အပေါ်၊ အောက် (၁)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း(၄)ချောင်းကို **رَبَاعِيَّات** ဟုခေါ်ပါသည်။

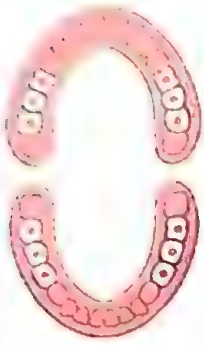
(၃) **اُنْيَاب**

رَبَاعِيَّات နှင့် ကပ်လျက်ရှိသော ဘယ်၊ ညာ၊ အပေါ်၊ အောက်(၁)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း(၄)ချောင်းကို **اُنْيَاب** သွားစွယ်များဟု ခေါ်ပါသည်။

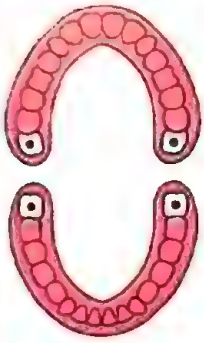
(၄) **فَسَوَاحِك**

اُنْيَاب နှင့် ကပ်လျက်ရှိသော ဘယ်၊ ညာ၊ အပေါ်၊ အောက်(၁)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း(၄)ချောင်းကို **فَسَوَاحِك** ဟုခေါ်ပါသည်။

طَوَاجِينُ (٧)

နွံ ကပ်လျက်ရှိသော ဘယ်၊ ညာ၊ အပေါ်၊ အောက်(၃)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း(၁၂)ချောင်းကို Ṭawājīn ဟုခေါ်ပါသည်။

نَوَاجِيدُ (٨)

နွံ ကပ်လျက်ရှိသော နောက်ဆုံး ဘယ်၊ ညာ၊ အပေါ်၊ အောက် (၁)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း (၄)ချောင်းကို Nawājīd ဟုခေါ်ပါသည်။

စုစုပေါင်း သွားအချောင်း(၂၀)ကို أَضْرَاسُ အံသွားများဟု ခေါ်ပါသည်။

(جمال القرآن - معارف التجويد)

ثَنَائِيَا

رَبَاعِيَّاتُ

أَنْبِيَابُ

ضَوَاجِكُ

طَوَاجِينُ

نَوَاجِيدُ

أَضْرَاسُ

အခန်း(၅)

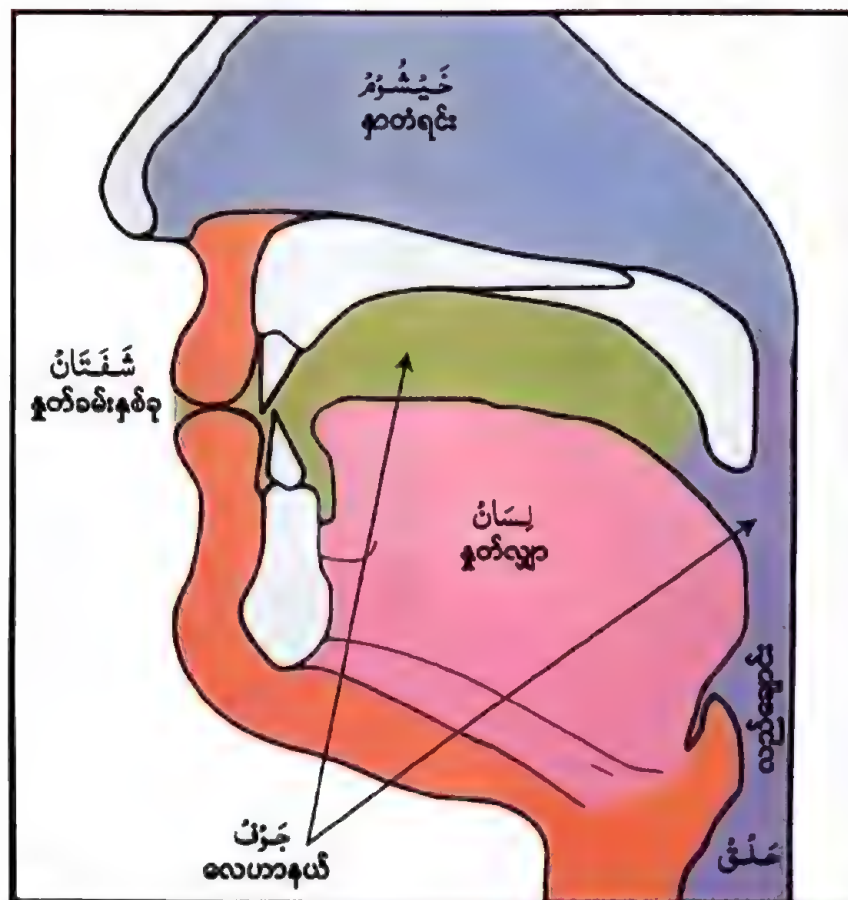
مَخَارِجُ الْحُرُوفِ ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ထွက်ရှိရာနေရာများအကြောင်း

مَخْرَجٌ ဆိုသည်မှာ အရဗီဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ထွက်ရှိရာနေရာကို ခေါ်ပါသည်။

مَخْرَجٌ (၁၇)ခုရှိပါသည်။ ၎င်း مَخْرَجٌ (၁၇)ခု၏တည်နေရာ (၅)နေရာရှိပါသည်။

၎င်း(၅)နေရာမှာ -

- (၁) جَوْفُ ပါးစပ်အတွင်းရှိ လေဟာနယ်
- (၂) حَلْقُ လည်ချောင်း
- (၃) لِسَانُ နှုတ်လျှာ
- (၄) شَفَتَانُ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု
- (၅) خَيْشُومُ နှာတံရင်း - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) جَوْف ပါးစပ်အတွင်းရှိ လေဟာနယ်

جَوْف ပါးစပ်အတွင်းရှိလေဟာနယ်တွင် မခံရရှိ(၁)ခု ရှိပါသည်။ ၎င်းနေရာမှ
حُرُوفٌ مَدَّةٌ (၃)လုံး ထွက်ပါသည်။

၎င်း(၃)လုံး၏ပုံစံမှာ -

(၁) (ا) အလျင် (١) ရှိပုံ။ (١ ١)

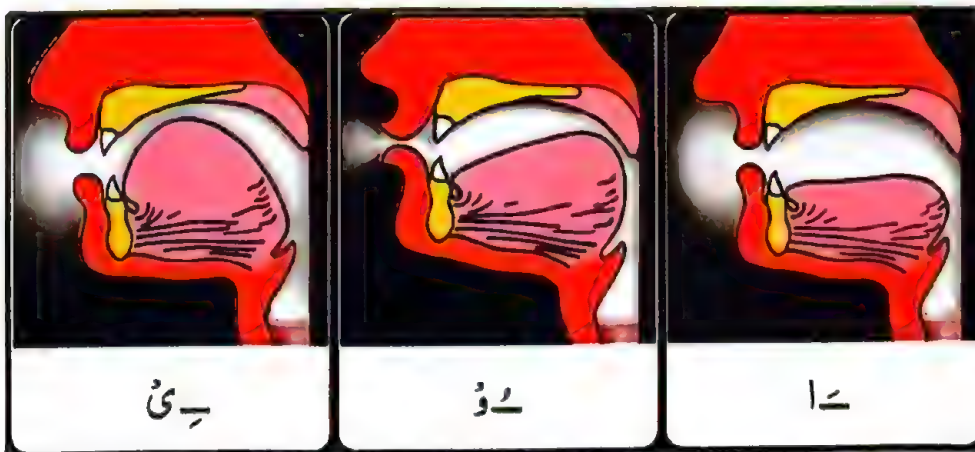
(٢) (٢) အလျင် (٢) ရှိပုံ။ (٢ ٢)

(٣) (٣) အလျင် (٣) ရှိပုံ။ (٣ ٣)

- တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ اَوْثَيْنَا ▶ نُوحِيهَا

ပါးစပ်အတွင်းရှိ လေဟာနယ်၏ မခံရရှိအား ပြပုံ

(၂) حَلَقُ လည်ချောင်း

حَلَقُ လည်ချောင်းတွင် မစ်ရဂျီ(၃)ခု ရှိပါသည်။ ၎င်းမစ်ရဂျီ(၃)ခုမှ အကွာရာ(၆)လုံး ထွက်ပါသည်။

မစ်ရဂျီ(၁)။ ။ လည်ချောင်း၏အောက်ဆုံး (ရင်ဘတ်နှင့်ဆက်နေသော)နေရာမှ (၁, ၂)တို့ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► اءِ، اءِ، اءِ ► اءِ، اءِ، اءِ

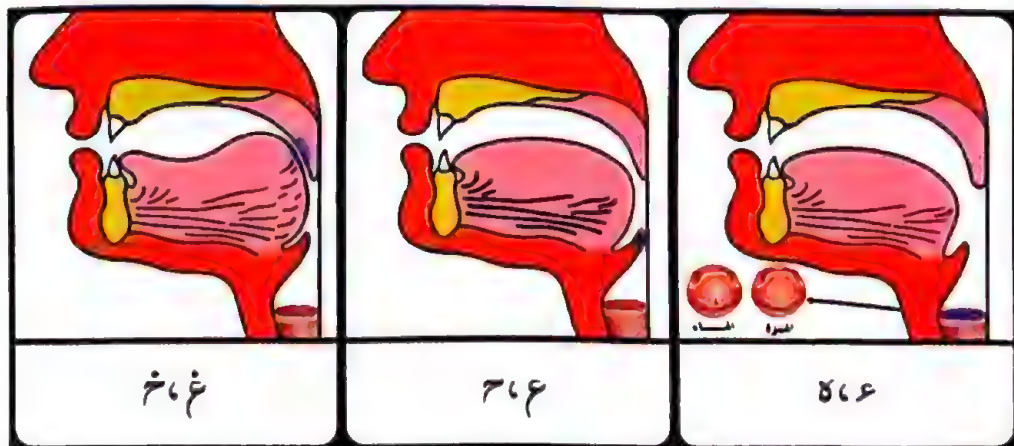
မစ်ရဂျီ(၂)။ ။ လည်ချောင်း၏ အလယ်နေရာမှ (၂, ၃)တို့ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► اءِ، اءِ، اءِ ► اءِ، اءِ، اءِ

မစ်ရဂျီ(၃)။ ။ လည်ချောင်း၏အပေါ်ဆုံး (ပါးစပ်နှင့်အနီးဆုံး)နေရာမှ (၃, ၄)တို့ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► اءِ، اءِ، اءِ ► اءِ، اءِ، اءِ

လည်ချောင်း၏ မစ်ရဂျီများ ပြပုံ

(၃) لِسَانُ

لِسَانُ နှုတ်လျှာတွင် မခ်ရဂျီ(၁၀)ခုရှိပါသည်။ ၎င်းမခ်ရဂျီ(၁၀)ခုမှ အက္ခရာ(၁၈)လုံး ထွက်ပါသည်။

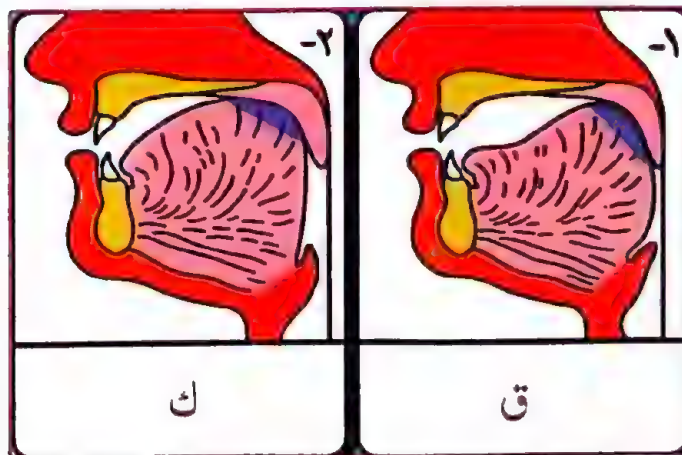
မခ်ရဂျီ(၁)။ ။ လျှာအရင်းကို ၎င်းနှင့်တည့်နေသော အပေါ်အာခေါင်ဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ق)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ أَقْ، اُقْ، أُقْ

မခ်ရဂျီ(၂)။ ။ (ق)အက္ခရာ ထွက်သည့်နေရာမှ လျှာကိုအနည်းငယ်(ပါးစပ်ဘက်သို့)တိုးပြီး ၎င်းနှင့်တည့်နေသော အပေါ်အာခေါင်ဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ك)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ كُ، اُكْ، أُكْ

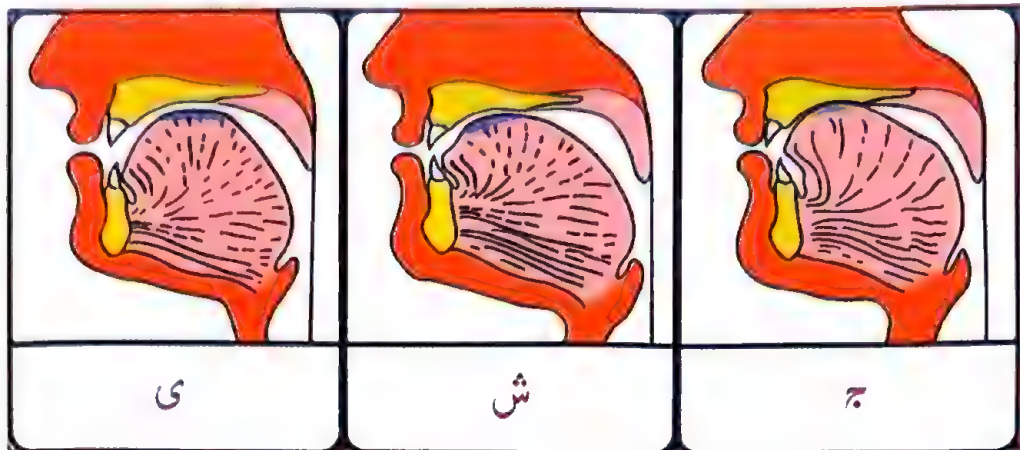
နှုတ်လျှာ၏ မခ်ရဂျီများ ပြပုံ (လျှာအရင်းပိုင်း)

မခ်ရဂျီ(၃)။ ။ လျှာ၏အလယ်ပိုင်းအား ၎င်းနှင့်တည့်နေသော အပေါ်အာခေါင်ဖြင့် ထိ၍ ဖတ်ပါက (ش، س، ز)တို့ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ أَيَّ، آيْ، اِيْ ▶ أَشْ، إِشْ، أُشْ ▶ أَزْ، إِزْ، أُزْ

နှုတ်လျှာ၏ မင်္ဂရုများ ပြပုံ (လျှာအလယ်ပိုင်း)

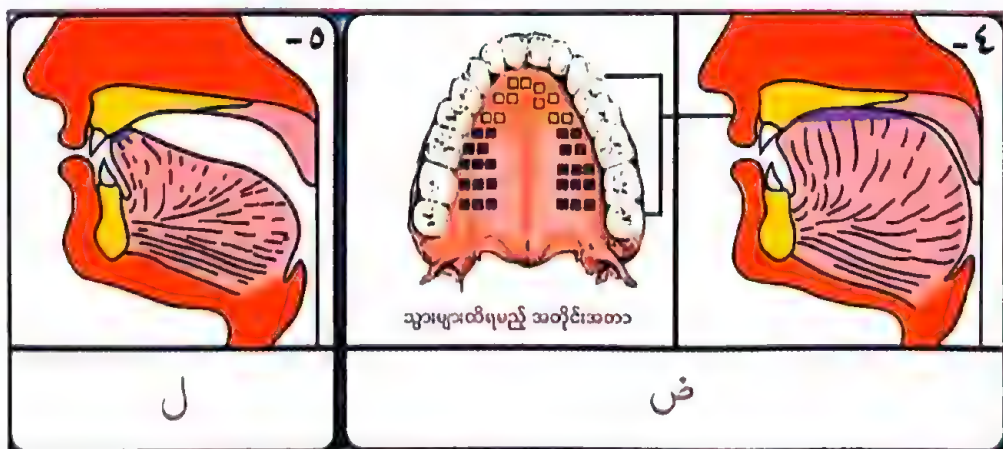
မင်္ဂရု(၄)။ ။ လျှာဘေးဇောင်းတစ်လျှောက်ကို အပေါ်အံသွားများဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ض)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။¹

ဥပမာ ► اَض، اُض، اُضْ

မင်္ဂရု(၅)။ ။ လျှာရှေ့ပိုင်း ဘေးဇောင်းနှစ်ဖက်မှစ၍ လျှာထိပ်ထိကို အပေါ်ရှေ့သွား (စ)ချောင်း၏ သွားဖုံးဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ل)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

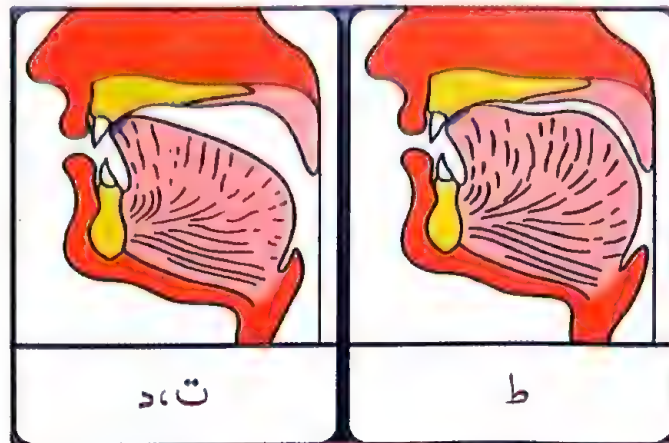
ဥပမာ ► اَلْ، اِلْ، اِلْ

နှုတ်လျှာ၏ မင်္ဂရုများ ပြပုံ (လျှာဇောင်းပိုင်း)

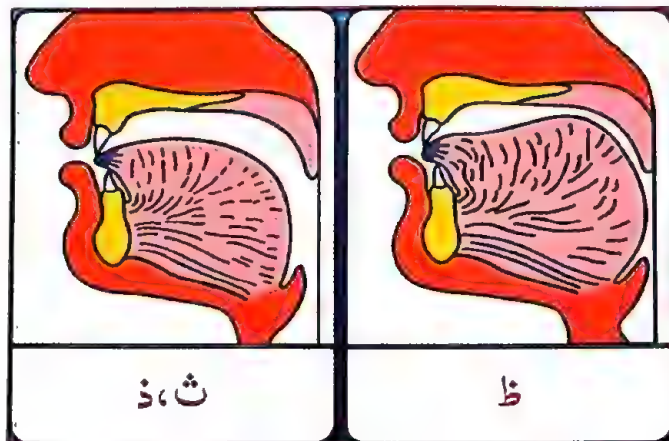

1 လျှာဘယ်ညာနှစ်ဖက်လုံး၏ ဘေးဇောင်းတစ်လျှောက်ကို အပေါ်ဘယ်ညာ အံသွား(၅)ချောင်းစီဖြင့် ထိ၍လည်း ဖတ်နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ဘယ် (သို့) ညာတစ်ဘက်တည်းကိုသာ ထိ၍ဖတ်ခြင်းသည် လွယ်ကူပေသည်။ ဘယ်ဘက် ကို ထိ၍ဖတ်ခြင်းမှာ ပို၍ပင်လွယ်ကူပေသည်။

နှုတ်လျှာ၏ မခံရရှိများ ပြပုံ (လျှာအဖျားပိုင်း)

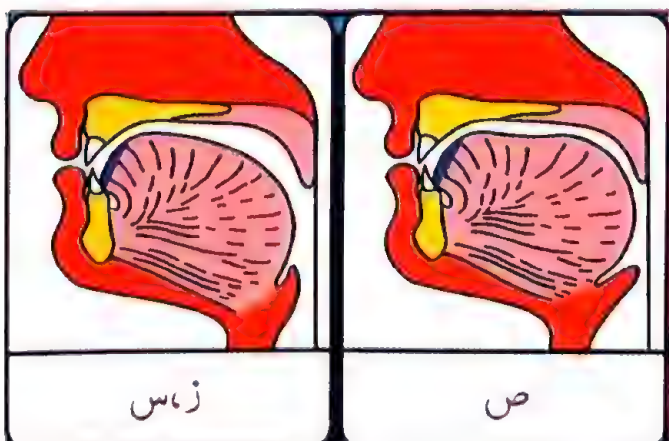
နှုတ်လျှာ၏ မခံရရှိများ ပြပုံ (လျှာအဖျားပိုင်း)

မခံရရှိ(၁၀)။ ။ လျှာအဖျားအား အောက်ရှေ့သွားနှစ်ချောင်း၏ အဖျားနှင့် အပေါ်ရှေ့သွားကြီး (၂)ချောင်း၏ အတွင်းပိုင်းအနည်းငယ်တို့ဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ز، س، ص) တို့ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► اَزْ، اِزْ، اُزْ ► اَسْ، اِسْ، اُسْ ► اَصْ، اِصْ، اُصْ

နှုတ်လျှာ၏ မခံရရှိများ ပြပုံ (လျှာအဖျားပိုင်း)

(၄) شَفَتَانُ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု

شَفَتَانُ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုတွင် မခ်ရဂျီ(၂)ခုရှိပါသည်။ ၎င်းမခ်ရဂျီ(၂)ခုမှ အက္ခရာ(၄)လုံး ထွက်ပါသည်။

မခ်ရဂျီ(၁)။ ။ အောက်နှုတ်ခမ်း၏ အတွင်းပိုင်းကို အပေါ်ရှေ့သွားကြီး (၂)ချောင်း၏ အဖျား ဖြင့် ထိ၍ဖတ်ပါက (ف)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► أَ، اِفْ، اُفْ

မခ်ရဂျီ(၂)။ ။ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ကြားမှ (ب، م، و)တို့ ထွက်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအက္ခရာ (၃)လုံးတွင် အနည်းငယ် ခြားနားချက်များ ရှိပါသည်။
(က) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ စိုနေသော(အတွင်းပိုင်း)နှစ်ခုအား ပူးပြီး ချက်ချင်းပြန်ဖွင့်၍ ဖတ်ပါက (ب)အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► بُ، اِبْ، اُبْ

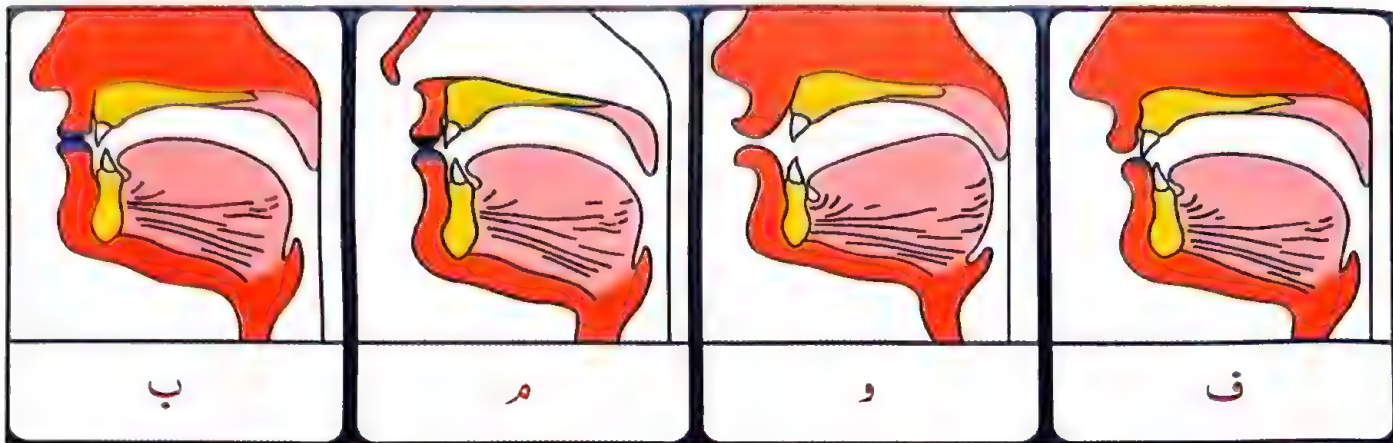
(ခ) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော(အပြင်ပိုင်း)နှစ်ခုအား ပိတ်၍ဖတ်ပါက (م) အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► مُ، اِمْ، اُمْ

(ဂ) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုကို လုံးဝနီးသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် အနည်းငယ်ဖွင့်၍ ဖတ်ပါက (و) အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ► وَّ، اَوَّ، اُوَّ

နှုတ်ခမ်း၏ မစ်ရဂျ်များ ဖြပုံ

(၅) နှုတ်ရင်း နှုတ်ရင်း:

နှုတ်ရင်းတွင် မစ်ရဂျ်(၁)ခုရှိပါသည်။ ၎င်းမစ်ရဂျ်မှ ဂွဲ ဖြစ်သောအက္ခရာများ ထွက်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) မိမံ မှီသံ (မ) နှင့် နုနံ မှီသံ (န)

(၂) တွိနံ နှင့် နံ ဖြစ်သော ဂွဲ

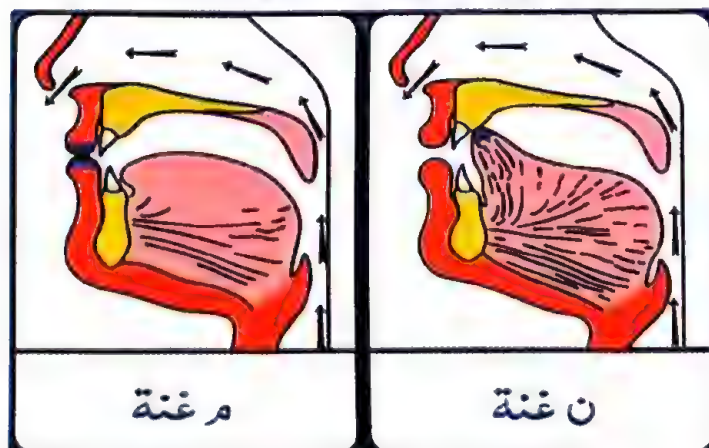
(၃) တွိနံ နှင့် နံ ဖြစ်သော ဂွဲ

(၄) တွိနံ နှင့် နံ ဖြစ်သော ဂွဲ

(၅) မှ ဖြစ်သော ဂွဲ

(၆) မှ ဖြစ်သော ဂွဲ - တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှုတ်ရင်း၏ မစ်ရဂျ်များ ဖြပုံ

(၆) မ်ရဂျများကို အလွယ်တကူသိရှိစေမည့် နည်းလမ်း(၂)ခု

(၁) မိမိသိရှိလိုသောအက္ခရာကို (١) (သို့) (٢) ပေး၍ ၎င်း၏အလျင် (١) ထားပြီး ပေါင်းဖတ်လိုက်ပါက အသံဆုံးသွားသည့်နေရာသည် ထိုအက္ခရာ၏ မ်ရဂျပင်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ▶ أَ، بُ، أَ ▶ أَ، بُ

(၂) မိမိသိရှိလိုသောအက္ခရာကို (٣) ပေး၍ ၎င်း၏နောက်တွင် (٤) ထားပြီး ပေါင်းဖတ်လိုက်ပါက အသံစသည့်နေရာသည် ထိုအက္ခရာ၏ မ်ရဂျပင်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ▶ بُ، بُ

(၇) الْقَابُ الْخُرُفُ ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ဂုဏ်ရည်အမည်များ

(၁) حُرُوفُ هَوَائِيَّةٌ (သို့) حُرُوفُ جَوْفِيَّةٌ (၃) လုံးကို حُرُوفُ مَدَّةٌ

(၂) حُرُوفُ حَلَقِيَّةٌ တို့ကို (ع، ه، ح، غ، خ)

(၃) حُرُوفُ لَهْوِيَّةٌ တို့ကို (ق، ك)

(၄) حُرُوفُ شَجَرِيَّةٌ တို့ကို (ج، ش، ي)

(၅) حُرُوفُ حَافَةِ အက္ခရာကို (ض)

(၆) حُرُوفُ طَرَفِيَّةٌ (သို့) حُرُوفُ ذَلَقِيَّةٌ တို့ကို (ل، ن، ر)

(၇) حُرُوفُ نَطْعِيَّةٌ တို့ကို (ت، د، ط)

(၈) حُرُوفُ لِسَوِيَّةٌ တို့ကို (ث، ذ، ظ)

(၉) حُرُوفُ صَفِيرِيَّةٌ တို့ကို (ز، س، ص)

(၁၀) حُرُوفُ شَفَوِيَّةٌ တို့ကို (ب، م، ف، و)

(أحكام قراءة القرآن الكريم - جمال القرآن - معارف التجويد - أصول التجويد)

အခန်း(၆)

အကြောင်း မိမ့် مُشَدَّد (م) နှင့် نُونُ مُشَدَّد (ن)

(ن) နှင့် (م) တို့ကို ရပ်တန့်သည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ဆက်ဖတ်သည့်အခါ၌ဖြစ်စေ
خُذْ (ခေါ်) နှာတံရင်းမှအသံဖြင့် အလိမ်(၁)လုံးခန့် ညည်း၍ဖတ်ရပါသည်။

قُلْ ▶ إِنَّ ▶

(جمال القرآن - معارف التجويد)

အခန်း(၇)

အကြောင်း تَنْوِين (ن) နှင့် نُونُ سَاكِن (ن)

(ن) နှင့် تَنْوِين ၏ ဖတ်နည်းဥပဒေ (၄)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) اِظْهَارُ

(၂) اِدْغَامُ

(၃) اِقْلَابُ

(၄) اِخْفَاءُ - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) اِظْهَارُ အကြောင်း

اِظْهَارُ ဆိုသည်မှာ تَنْوِين، ن ၏အသံအား မညည်းဘဲ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖတ်
ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

اِظْهَارُ ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ။

اِظْهَارُ (ခေါ်) حُرُوفُ حَلَقِيَّة (خ، غ، ج، د، ذ، ز) အက္ခရာ
(၆)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးလာပါက اِظْهَارُ ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

جۈۋا	تَنْوِين	جۈۋا	ن
۶	عَذَابُ الْيَمِّ	مَنْ	أَمِنَ
۵	سَلَامٌ هِيَ	أَنْهَارُ	
۴	حَكِيمٌ عَلَيْهِمُ	أَلْعَبْتُ	
۳	عَلَيْهَا حَكِيمًا	وَأَنْحَرُ	
۲	رَبُّ غَفُورٌ	مِنْ غِلٍّ	
۱	يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ	مِنْ خَوْفٍ	

(ج) اِدْغَامُ:

اِدْغَامُ ဆိုသည်မှာ تَنْوِين ن، تَنْوِين ၏အသံအား ၎င်း၏ နောက်တွင်ရှိသော အက္ခရာထဲတွင် ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

اِدْغَامُ ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ။

ن (သို့) ၏နောက်တွင် (ي، ر، م، ل، و، ن) အက္ခရာ(၆)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးလာပါက اِدْغَامُ ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းအက္ခရာ(၆)လုံးကို يَرْمَلُونَ ဟူ၍လည်း အတိုကောက် မှတ်သားနိုင်ပေသည်။

- ၎င်းတို့မှာ (ج) မျိုးရှိပါသည်။ اِدْغَامُ

اِدْغَامُ بِغْنَةٍ (က)

اِدْغَامُ بِغَيْرِغْنَةٍ - တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ခ)

اِدْغَامُ بِغْنَةٍ အကြောင်း (က)

اِدْغَامُ بِغْنَةٍ ဆိုသည်မှာ تَنْوِين ن ၏အသံအား ၎င်း၏ နောက်တွင်ရှိသော အက္ခရာထဲတွင် ညည်းသံနှင့်တကွ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

॥ ဥပဒေဖြစ်ပုံ ॥ ॥ اِدْغَامُ بِغْنَةٍ

၎ (သို့) **تَنْوِين** ၏နောက်တွင် (و، م، ن، ي) အက္ခရာ (၄) လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး
 လာပါက **إِذْ غَا مِرْغْنَه** ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၆) လုံးကို **يُنُو** ဟူ၍လည်း အတို
 ကောက် မှတ်သားနိုင်ပေသည်။

وَحَدَّثَنِي	وَحَدَّثَنِي
يَوْمَ يَصْدُرُ	يَوْمَ يَصْدُرُ
يَوْمَ تَأْتِي	يَوْمَ تَأْتِي
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا	صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
رَحِيمٌ وَذُودٌ	رَحِيمٌ وَذُودٌ

မှတ်ချက်။ ။ (ပုံ)၏နောက်တွင်ရှိသော (၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄) အက္ခရာ(၄)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး
သည် (ပုံ)နှင့်အတူ စာလုံးတစ်ခုအတွင်းတွင် ဖြစ်နေပါက اِظْهَارُ မဖြစ်ပါ။ اِظْهَارُ
သာ ဖြစ်ပေမည်။ ထိုသို့ဖတ်ခြင်းကို اِظْهَارُ مُطْلَقٌ ဟုခေါ်ပါသည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်
တွင် ထိုသို့ဖတ်ရမည့်စာလုံး (၄)လုံးသာရှိပါသည်။

قَنَوَانٌ ► صِنَوَانٌ ► بُنْيَانٌ ► دُنْيَا ► ၎င်းတို့မှာ

အကြောင်း: **إِدْغَامُ بَغِيرُغْنَهُ (ခ)**

၎င်း၏ နောက်တွင်ရှိသော
 ဆိုသည်မှာ **تَنْوِينُ**၊ **إِذْ غَامِرٌ غُنَّةٌ**
 အက္ခရာထဲတွင် မညည်းဘဲ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

။ ။ ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ။

۞ (သို့) تَنْوِيْنُ ၏နောက်တွင် (ل , ر) အက္ခရာ(၂)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး
 လာပါက اِدْغَامُ بِغَيْرِ غُنَّةٍ ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

.....

(၃) အကြောင်း

(م)၏အသံဖြင့် إِخْفَاءُ ၊ تَنْوِينُ ဆိုသည်မှာ اِقْلَابُ ပြောင်းလဲ၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။¹

။ ။ ပုံဖြစ်ဒေဂ္ဂ ခြလံ့

بُ (သို့) ثُنَيْنُ၏နောက်တွင် (ب)အက္ခရာလာပါက اِقْلَابُ ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

.....

(၄) အကြောင်း

خَفَاءُ ဆိုသည်မှာ تَنْوِينُ، ၏အသံအား ဖုံးအုပ်၍ ညည်းဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

[illegible][illegible]

إِخْفَاءُ ဖြစ်စေသော အကွရာ(၁၅)လုံး။ ။

ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ك

1 **اِقْلَابُ** ကို **قُلُوبُ** ဟူ၍လည်း ခေါ်ပါသည်။ **اِقْلَابُ** ကို ဖတ်ရွတ်ရာတွင် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုအားပိတ်ပြီး ညည်းသံဖြင့် ဖတ်ရပေမည်။

မဝဉ် တ္တုဝ်	မဝဉ် တ္တုဝ်	မဝဉ် တ္တုဝ်	မဝဉ် တ္တုဝ်	မဝဉ် တ္တုဝ်
တ	مِنْ تَحْتِهَا	جَدَّتِ تَجْرِي	ص	يُنْصَرُونَ
ث	مَنْشُورًا	جَبِيْعَاءُ	ض	مَنْ ضَلَّ
ج	مِنْ جُوعٍ	فَصَبْرٌ جَمِيلٌ	ط	يَنْطِقُونَ
د	أَنَدَادًا	قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ	ظ	مَنْ ظَلَمَ
ذ	تُنْذِرُهُمْ	نَفْسٌ ذَائِقَةٌ	ف	أَنْفُسَهُمْ
ز	أُنْزِلَ	نَفْسًا زَكِيَّةً	ق	مِنْ قَبْلِكُمْ
س	وَتَنْسَوْنَ	قَوْلًا سَدِيدًا	ك	مِنْكُمْ
ش	مِنْ شَيْءٍ	بِأَسَا شَدِيدًا		

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد - جمال القرآن - معارف التجويد)

وَمِنْ آيَاتِ الْقُرْآنِ تَبَتُّلًا

အခန်း(၁)

အကြောင်း မိမိမိ (مُ)

(مُ) ၏ ဖတ်နည်းဥပဒေ (၃)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) اِدْغَامِ شَفَوِي

(၂) اِخْفَاءِ شَفَوِي

(၃) اِظْهَارِ شَفَوِي - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) اِدْغَامِ شَفَوِي အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ مُ ၏အသံအား ၎င်း၏ နောက်တွင်ရှိသော မိမိမိ အက္ခရာ ထဲတွင် ညည်းသံနှင့်တကွ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

اِدْغَامِ شَفَوِي ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ။

مُ ၏နောက်တွင် (م) အက္ခရာလာပါက اِدْغَامِ شَفَوِي ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာ ► اَمْ مِّنْ خَلْقِنَا ► وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ

(၂) اِخْفَاءِ شَفَوِي အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ مُ ၏အသံအား ဖုံးအုပ်၍ ညည်းဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။¹

اِخْفَاءِ شَفَوِي ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ။

مُ ၏နောက်တွင် (ب) အက္ခရာလာပါက اِخْفَاءِ شَفَوِي ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာ ► فَاَحْكُمْ بَيْنَهُمْ ► وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

1 اِخْفَاءِ شَفَوِي ကို ဖတ်ရွတ်ရာတွင် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုအားပိတ်ပြီး ညည်းသံဖြင့် ဖတ်ရပေမည်။

အကြောင်းအရာ (၃) **إِظْهَارِ شَفَوِي**

ဆိုသည်မှာ **م** ၏အသံအား မည်သည့်တံပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

|| **إِظْهَارِ شَفَوِي** ဥပဒေဖြစ်ပုံ။ ||

م ၏နောက်တွင် (ب) နှင့် (م) အက္ခရာနှစ်လုံးမှအပ ကျန်အက္ခရာ(၂၆)လုံးအနက် မှ တစ်လုံးလုံးလာပါက **إِظْهَارِ شَفَوِي** ဥပဒေ ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာများ

ت	أَلَمْ تَرَ	س	فَوَقَّكُمْ سَبْعَ	ق	أَمْ قَوْمُ
ث	أَمْثَلُكُمْ	ش	أَمْشَاكِ	ك	أَمْ كُنْتُمْ
ج	أَمْ جَعَلُوا	ص	كُنْتُمْ صَادِقِينَ	ل	أَمْ لَمْ
ح	أَمْ حَسِبْتُمْ	ض	هُمْ ضَلُّوا	ن	وَلَكُمْ نِصْفُ
خ	ذِكْرُكُمْ خَيْرٌ	ط	أَمْ طَرَنَّا	و	دِينُكُمْ وَلِيَ
د	لَكُمْ دِينُكُمْ	ظ	وَهُمْ ظَالِمُونَ	ه	أَنَّهُمْ هُمْ
ذ	بِهِمْ ذُرْعَا	ع	لَهُمْ عَذَابٌ	ء	أَلَمْ أَقُلْ
ر	وَأَمْرَاتُهُ	غ	عَلَيْهِمْ غَيْرُ	ي	لَمْ يَلِدْ
ز	أَمْ زَاغَتْ	ف	هُمْ فِيهَا		

أحكام قراءة القرآن الكريم - جمال القرآن - معارف التجويد

ဆန်း(၃)

قُلَّةَ အကြောင်း

قُلَّةَ ဆိုသည်မှာ سَاكِنٌ ဖြစ်နေသောအခြေအနေတွင် အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ مَخْرَجٌ ၌ အသံပိုပေါ်ပေါက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ قُلَّةَ ပြုလုပ်ရသောအက္ခရာ (၅)လုံး ရှိပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများမှာ - (ق ، ط ، ب ، ج ، د) - တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၅)လုံးကို قُطْبُ جَدِّ ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်ပေသည်။

قُلَّةَ တွင် အဆင့်(၃)ဆင့်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- (၁) قُلَّةَ အမြင့်ဆုံးအဆင့်
- (၂) قُلَّةَ ဒုတိယအဆင့်
- (၃) قُلَّةَ အနိမ့်ဆုံးအဆင့် - တို့ဖြစ်ပါသည်။

.....

(၁) قُلَّةَ အမြင့်ဆုံးအဆင့်

قُلَّةَ အမြင့်ဆုံးအဆင့်ဆိုသည်မှာ قُلَّةَ အက္ခရာ(၅)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးအား مُشَدَّدٌ အဖြစ်နှင့် ရပ်နားသောပုံစံကို ခေါ်ပါသည်။

.....

ဥပမာ ► وَتَبَّ

.....

(၂) قُلَّةَ ဒုတိယအဆင့်

قُلَّةَ ဒုတိယအဆင့်ဆိုသည်မှာ قُلَّةَ အက္ခရာ(၅)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးအား سَاكِنٌ အဖြစ်နှင့် ရပ်နားသောပုံစံကို ခေါ်ပါသည်။

.....

ဥပမာ ► مَسَدٌ

(၃) قُلَّةَ အနီဉ်ဆုံးအဆင့်

قُلَّةَ အနီဉ်ဆုံးအဆင့်ဆိုသည်မှာ قُلَّةَ အကွာ(၅)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး အား မရပ်နားဘဲ سَاكِنٌ ဖြစ်နေသောပုံစံကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ► يَجْعَلُونَ

မှတ်ချက်။။ قُلَّةَ အနီဉ်ဆုံးအဆင့်နှင့် ဒုတိယအဆင့်ကို ဟုခေါ်ပြီး အနီဉ်ဆုံးအဆင့်ကို قُلَّةَ صُغْرَى ဟုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ	အမြင့်ဆုံးအဆင့်	ဒုတိယအဆင့်	အနီဉ်ဆုံးအဆင့်
ق	بِالْحَقِّ	بِرَبِّ الْفَلَقِ	يَقْطَعُونَ
ط	~	مُحِيطٌ	يُطْعِمُ
ب	وَتَبَّ	إِذَا وَقَبُ	حَبْلٌ
ج	بِالْحَجِّ	بِهَيْجٍ	يَجْعَلُونَ
د	أَشَدَّ	مَسَدٌ	قَدْ كَانَ

(احكام قراءة القرآن الكريم)

အသံ(၁၀)

အကြောင်းနှင့် တَرْقِيقُ

တَرْقِيقُ ဆိုသည်မှာ ထည့်ဝါစွာဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ဆိုပြီး တَرْقِيقُ ဆိုသည်မှာ ပါးလွှာစွာဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ဆိုပါသည်။ အမြဲတမ်း **تَرْقِيقُ** ဖြင့်ဖတ်ရသော အက္ခရာ(၇)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများမှာ - (خ، ص، ض، غ، ط، ق، ظ) - တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ(၇)လုံးကို **خَصْ ضَغْطِ قِظْ** ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်ပေသည်။ ထိုအက္ခရာ(၇)လုံးကို **حُرُوفُ مُسْتَعْلِيَّةٌ** ဟုခေါ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ **حُرُوفُ مُسْتَعْلِيَّةٌ** စာလုံးများတွင် (-) ရှိပါက အနည်းငယ်သာ ထည့်ဝါစွာ ဖတ်ရပေမည်။

تَرْقِيقُ အမြဲတမ်း (၇)လုံးမှအပ ကျန်အက္ခရာ(၂၂)လုံးကို အမြဲတမ်း **حُرُوفُ مُسْتَعْلِيَّةٌ** ဖြင့် ဖတ်ရပေသည်။ ထိုအက္ခရာ(၂၂)လုံးကို **حُرُوفُ مُسْتَفْلَةٍ** ဟုခေါ်ပါသည်။
မှတ်ချက်။ ။ **حُرُوفُ مُسْتَفْلَةٍ** (၂၂)လုံးအနက်မှ (ل) နှင့် (ر) တို့ကို အချို့အခြေနေများတွင် **تَرْقِيقُ** ဖြင့်ဖတ်ရပြီး အချို့အခြေနေများတွင် **تَفْخِيمُ** ဖြင့်ဖတ်ရပေမည်။

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد - جمال القرآن)

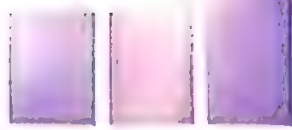
.....
(၁) **الله** စာလုံးတွင်ရှိသော (ل) အက္ခရာ ဖတ်နည်းအကြောင်း

الله စာလုံးတွင်ရှိသော (ل) ၏အလျင် (١) (သို့) (٢) ရှိပါက ၎င်း(ل) ကို **تَفْخِيمُ** ထည့်ဝါစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► **نُصِرُ الله** ► **هُوَ الله**

الله စာလုံးတွင်ရှိသော (ل) ၏အလျင် (-) ရှိပါက ၎င်း(ل) ကို **تَرْقِيقُ** ပါးလွှာစွာ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► **بِالله** ► **يُالله**

(ل) ၏ ဥပဒေ စာလုံးတွင်ရှိသော (ل) သည်လည်း စာလုံးတွင်ရှိသော (ل) ၏ ဥပဒေ အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

قَالُوا اللَّهُمَّ ▶ قَالَ اللَّهُمَّ ▶ ဖတ်ရမည့်ဥပဒေ (تَفْخِيمُ)

قُلِ اللَّهُمَّ ▶ ဖတ်ရမည့်ဥပဒေ (تَرْقِيَّتُ)

(المقدمة الجزوية - مفتاح التجويد للمتعلّم المستفيد - جمال القرآن)

(ر) (ل) အကွရာ ဖတ်နည်းအကြောင်း

(ر) အကွရာ၏ ပုံစံ(၄)မျိုးရှိပါသည်။

(رَاء مُتَحَرِّكٌ) ။ ပထမပုံစံ။

(ر) အကွရာတွင် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ။

ဥပမာ ▶ رِرُ

(حَرَكَتٌ رَاء سَاكِنٌ) ။ ဒုတိယပုံစံ။

(ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ။

ဥပမာ ▶ رَّ، اَرَّ، اُرَّ

(رَاء سَاكِنٌ) ။ တတိယပုံစံ။

ရပ်နားလိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ၊ (ر) အကွရာသည် (ُ َ ْ) ရှိနေသောပုံစံ။

ဥပမာ ▶ فَجُرُ ▶ ذِكُرُ ▶ عُسُرُ

(رَاء مُشَدَّدٌ) ။ စတုတ္ထပုံစံ။

(ر) အကွရာတွင် (ِ ِ ِ) ရှိနေသောပုံစံ။

ဥပမာ ▶ اَرَّ، اَرَّ، اَرَّ

(၃) ပထမပုံစံ(ر)၏ ဥပဒေများ

(ر)အက္ခရာတွင် (ـ)(သို့)(ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ ထည့်ဝါစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► رَبُّكَ ► رَبَّيَا

အကယ်၍ (ر)အက္ခရာတွင် (ـ)ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► رَجَالٍ

(၄) ဒုတိယပုံစံ(ر)၏ ဥပဒေများ

(ر)၏အလျင်၌ (ـ)(သို့)(ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ ထည့်ဝါစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► وَكَفَرُ ► يُرْجَعُونَ ► يَرْجَعُونَ

အကယ်၍ (ر)၏အလျင်၌ (ـ)ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► مُذَكَّرٌ ► فِرْعَوْنُ

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်း(ر)၏အလျင်၌ (ـ)ရှိပုံနှင့်ပတ်သက်၍ စည်းကမ်းချက်(၃)ချက် ရှိပါသည်။

(ပထမစည်းကမ်းချက်)

(ر)၏အလျင်၌ရှိသော (ـ)သည် မူရင်း(ـ)ဖြစ်ရမည်။ အကယ်၍ ယာယီ(ـ)ဖြစ်ပါက ၎င်း

(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ဖြင့် မဖတ်ရ။ تَفْخِيمٌ ဖြင့်သာဖတ်ရမည်။

မူရင်း(ـ)၏ဥပမာ ► فِرْعَوْنُ

ယာယီ(ـ)၏ဥပမာ ► اَرْجَعِي

(ဒုတိယစည်းကမ်းချက်)

(ر)၏အလျင်၌ရှိသော (ـ)သည် (ر)နှင့်အတူ စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် ဖြစ်ရမည်။ အကယ်၍

အခြားစာလုံးမှ (ـ)ဖြစ်ပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ဖြင့် မဖတ်ရ။ تَفْخِيمٌ ဖြင့်သာဖတ်ရမည်။

စာလုံးတစ်လုံးထဲမှ(—)၏ဥပမာ ► فِرْعَوْنَ

အခြားစာလုံးမှ(—)၏ဥပမာ ► رَبِّ ارْحَنهُمَا

(တတိယစည်းကမ်းချက်)

(ُ)အလျင်(—)ရှိပုံ၏နောက်တွင် حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَّةٍ (၇)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးသည် စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် ကပ်လျက်မရှိရ။ အကယ်၍ရှိပါက ၎င်း(ُ)ကို تَرْقِيْقُ ဖြင့် မဖတ်ရ။
تَفْخِيْمُ ဖြင့်သာဖတ်ရမည်။

(حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَّةٍ) မရှိသောဥပမာ ► فِرْعَوْنَ

(حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَّةٍ) ရှိသောဥပမာ ► قِرْطَاسٌ

ဤဥပဒေ၏ ဥပမာသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တစ်အုပ်လုံးတွင် (၅)လုံးသာရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ ► قِرْطَاسٌ ► اِرْصَادًا ► مِرْصَادًا ► لِبَاسٍ رِصَادٌ ► فِرْقَةٌ

မှတ်ချက်။(၁)။ ○ فَاَنْفَلَتْ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيْمِ (စူရဟ်ရှူအရာအ်၊ အာယသ် ၆၃)တွင် ပါရှိသော فِرْقٍ ၏ (ُ)ကိုမူ تَفْخِيْمُ (သို့) تَرْقِيْقُ နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

မှတ်ချက်။(၂)။ (ُ)အလျင် (—)ရှိပုံ၏နောက်တွင် حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَّةٍ (၇)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးသည် စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် မဟုတ်ဘဲ အခြားစာလုံးတွင်လာရှိပါက ၎င်း(ُ)ကို تَرْقِيْقُ ပါးလွှာစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► وَأَنْذِرْ قَوْمَكَ

(၅) တတိယပုံစံ(ر)၏ ဥပဒေများ

ရပ်နားသည့်အတွက်ကြောင့် (ر)အက္ခရာသည် سَاكِنٌ ဖြစ်သွားပြီး ၎င်း(ر)၏ အလျင်အက္ခရာသည်လည်း سَاكِنٌ ဖြစ်နေပါက ယင်းအက္ခရာ၏အလျင် (တတိယမြောက်) အက္ခရာကို ကြည့်ရမည်။ တတိယမြောက်အက္ခရာတွင် (ـ) (သို့) (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ ထည့်ဝါစွာရပ်ရမည်။

ဥပမာ ► بِكُمُ الْعُسْرُ ► وَالْفَجْرُ

အကယ်၍ တတိယမြောက်အက္ခရာတွင် (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာ ရပ်ရမည်။

ဥပမာ ► ذِي الذِّكْرِ

မှတ်ချက်။(၁)။ (ر)၏နောက်တွင် လာရှိသော (ر)ကို سَاكِنٌ အဖြစ်နှင့် ရပ်နားမည်ဆိုပါက တတိယမြောက်အက္ခရာကိုကြည့်ရန် မလိုအပ်ပါ။ ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာရပ်ရမည်။

ဥပမာ ► خَيْرٌ ► قَدِيرٌ

မှတ်ချက်။(၂)။ ရပ်နားမည့် (ر)နှင့် (ـ) ၏ကြားတွင် حُرُوفٌ مُسْتَعْلِيَّةٌ (၇)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးသည် سَاكِنٌ အဖြစ်နှင့် လာရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ (သို့) تَرْقِيَةٌ နှစ်မျိုး စလုံးဖြင့် ရပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

ဥပမာ ► مِصْرٌ ► عَيْنُ الْقَطْرِ

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ဇာတာတော်များ

(၆) စတုတ္ထပုံစံ(ر)၏ ဥပဒေများ

(ر)တွင် မရပ်နားဘဲ ဆက်ဖတ်ပါက ၎င်း(ر)၏ အလျင်အကွာကို ကြည့်ရန် မလိုအပ်ပါ။ ဆက်ဖတ်လိုက်သော(ر)တွင် (ـ) (သို့) (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ ထည့် ဝါစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► لَا يَضُرُّ ► ضَرًّا

အကယ်၍ (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► شَرٌّ ► ذُرِّيَّةٌ

(ر)တွင်ရပ်နားပါက ၎င်း(ر)၏ အလျင်အကွာကို ကြည့်ရမည်။ ရပ်နားလိုက် သော (ر)၏အလျင် (ـ) (သို့) (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَفْخِيمٌ ထည့်ဝါစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► يَضُرُّ ► مُسْتَقَرٌّ

အကယ်၍ (ـ) ရှိပါက ၎င်း(ر)ကို تَرْقِيَةٌ ပါးလွှာစွာဖတ်ရမည်။

ဥပမာ ► مُسْتَبَرٌّ

(مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد - جمال القرآن - معارف التجويد)

မံ အကြောင်း

မံ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفُ مَدٍّ** နှင့် **حُرُوفُ لَيِّنٍ** တို့အား ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ **حُرُوفُ مَدٍّ** (၃)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) (ا) အလျင် (١) ရှိပုံ။ (١ ١)

(٢) (ى) အလျင် (٢) ရှိပုံ။ (ى ٢)

(٣) (ُو) အလျင် (٣) ရှိပုံ။ (ُو ٣)

- တို့ဖြစ်ပါသည်။

اَوْزَيْنَا ▶ اَوْتَيْنَا ▶ نُوْحِيهَا

(١ ٢ ٣) တို့သည်လည်း **حُرُوفُ مَدٍّ** ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ -

(١) သည် (١ ١) ၏ ကိုယ်စားဖြစ်သည်။ ▶ ا ▶ ب ▶ با ▶ اا

(٢) သည် (ى ٢) ၏ ကိုယ်စားဖြစ်သည်။ ▶ ي ▶ ب ▶ بى ▶ اى

(٣) သည် (ُو ٣) ၏ ကိုယ်စားဖြစ်သည်။ ▶ و ▶ ب ▶ بُو ▶ او

(معارف التجويد)

(١) (مِقْدَارُ الْمَدِّ) မံ ၏ အတိုင်းအတာများ

မံ ဆွဲရမည့် အတိုင်းအတာပုံစံ (၃) မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) طَوْلٌ - ၎င်း၏အတိုင်းအတာမှာ အလိမ် (၃) လုံးခန့် (သို့) (၅) လုံးခန့်ဖြစ်သည်။

(၂) تَوَسُّطٌ - ၎င်း၏အတိုင်းအတာမှာ အလိမ် (၂) လုံးခန့် (သို့) (၃) လုံးခန့်ဖြစ်သည်။

(၃) قَصْرٌ - ၎င်း၏အတိုင်းအတာမှာ အလိမ် (၁) လုံးခန့်ဖြစ်သည်။¹

(فوائد مكية)

¹ အလိမ် (၁) လုံး၏ အတိုင်းအတာသည် မနုဿမမြန်ဘဲ ဆန့်ထားသောလက်ချောင်းအား ကွေးခြင်း (သို့) ကွေးထားသောလက်ချောင်းအား ဆန့်ခြင်း၏ ကြာချိန်ခန့် အတိုင်းအတာကို ခေါ်ပါသည်။

(၂) (أَقْسَامُ الْبَيْتِ) မ် အမျိုးအစားများ

မ် (၂) မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(က) مَدِّ أَصْلِي (မူရင်းမဒ်)

(ခ) مَدِّ فَرْعِي (ဆင့်ပွားမဒ်) - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(က) مَدِّ أَصْلِي အကြောင်း

မလာသော (သို့) هَمْزُهُ ၎င်းနောက်တွင် حُرُوفُ مَدٍّ ဆိုသည်မှာ مَدِّ أَصْلِي မ်ကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းကို အလိမ်(၁)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (تَقْصُرُ)

ဥပမာ ► نُوحِيهَا

(ခ) مَدِّ فَرْعِي အကြောင်း

လာသော (သို့) هَمْزُهُ ၎င်းနောက်တွင် حُرُوفُ مَدٍّ ဆိုသည်မှာ مَدِّ فَرْعِي မ်ကို ခေါ်ပါသည်။ မ် (၄) မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) مَدِّ مُنْفَصِلٍ

(၂) مَدِّ مُتَّصِلٍ

(၃) مَدِّ عَارِضٍ

(၄) مَدِّ لَازِمٍ - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) مَدِّ مُنْفَصِلٍ အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ حُرُوفِ مَدٍّ ၏နောက်တွင် (အခြားစာလုံး၏အစ၌)

(၁) အလိမ်ပုံစံဖြင့် ရေးသားထားသည့် هَمْزٌ လာသော مَ ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် حُرُوفِ مَدٍّ ကို အလိမ်(၁)လုံး (သို့) (၃)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (قَصْرٌ، تَوَسُّطٌ)

بِهَ إِلَّا ▶ قَوَّالُ الْفُسْكَمِ ▶ بِمَا أَنْزَلَ ▶

(၄) مَدِّ مُتَّصِلٍ အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ حُرُوفِ مَدٍّ ၏နောက်တွင် (စာလုံးတစ်လုံးထဲ၌) (၂)

လာသော مَ ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် حُرُوفِ مَدٍّ ကို အလိမ်(၃)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (تَوَسُّطٌ)

جَاءَ ▶ سَيِّئٌ ▶ سُوءٌ ▶

(၅) مَدِّ عَارِضٍ အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ حُرُوفِ مَدٍّ ၏နောက်တွင် (၁)^၁ (سُكُونٌ وَقَفِيٌّ) လာသော

مَ ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် حُرُوفِ مَدٍّ ကို အလိမ်(၅)လုံး (သို့) (၃)လုံး (သို့) (၁)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ အလိမ်(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းသည် ပိုကောင်းပေသည်။ (طَوِيلٌ، تَوَسُّطٌ، قَصْرٌ)

مُهْتَدُونَ ▶ مَتَابُ ▶ نَسْتَعِينُ ▶

^၁ سُكُونٌ وَقَفِيٌّ ဆိုသည်မှာ ရပ်နားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော سُكُونٌ ကို ခေါ်ပါသည်။

(၆) **مَدِّ لَا زِمٌ** အကြောင်း

မَدِّ لَا زِمٌ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفِ مَدَّة** ၏နောက်တွင် ¹(**سُكُونِ أَصْلِي**) လာသော
مَد ကို ခေါ်ပါသည်။ **مَدِّ لَا زِمٌ** (၄)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) **مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُثَقَّلٌ**

(၂) **مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُخَفَّفٌ**

(၃) **مَدِّ لَا زِمٌ حَرْفِي مُثَقَّلٌ**

(၄) **مَدِّ لَا زِمٌ حَرْفِي مُخَفَّفٌ** - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၇) **مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُثَقَّلٌ** အကြောင်း

مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُثَقَّلٌ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفِ مَدَّة** ၏နောက်တွင် (٢) လာသော
مَد ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် **حُرُوفِ مَدَّة** ကို အလိမ်(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (**طُولٌ**)

ولا الضَّالِّينَ ▶ اتَّحَاجُونَ ▶ دَابَّةٌ ▶

(၈) **مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُخَفَّفٌ** အကြောင်း

مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُخَفَّفٌ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفِ مَدَّة** ၏နောက်တွင် (٣) လာသော
مَد ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် **حُرُوفِ مَدَّة** ကို အလိမ်(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ ¹⁽²⁾(**طُولٌ**)

الْمُنَّ ▶

1 ဆိုသည်မှာ ရပ်နားသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ဆက်ဖတ်သည့်အခါ၌ ဖြစ်စေ အမြဲတည်ရှိနေသော မူလ
سُكُونٌ ကို ခေါ်ပါသည်။

1(2) **مَدِّ لَا زِمٌ غَلِيْبِي مُخَفَّفٌ** သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် ဤ(၁)လုံးသာ စုရဟ်ယူနွတ်စ်၏ နှစ်နေရာ၌
လာရှိပါသည်။

အကြောင်း မသိလဲဟု ချီးမွမ်း

حُرُوفِ مَدَّةٍ حُرُوفِ مُقْطَعَاتٍ ဆိုသည်မှာ မသိသာမတရား ဖြစ်ပေ။

ထိုအခါတွင် **حُرُوفِ مَدَّ** ကို အလိမ့်(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ ¹(طُور)

▶ **سَيِّئٌ** တွင်ရှိသော **طَسَمَ** ▶ **لَا مَ** တွင်ရှိသော **الْمَ، الْهَـ، الْهَـ** ▶ **عَـ**

အကြောင်း မသိလဲဟု ချီးမြှင့် ချီးမြှင့် ချီးမြှင့် (၁၀)

حُرُوفِ مَدَّاءٍ တွင်ရှိသော حُرُوفِ مُقَطَّعَاتٍ မည်သည့်မှာ مَدِّ لَا زِمَ حَرْفِي مُخَفَّفٌ ၏နောက်တွင် (ـَ)လာသော مَ ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် **حُرُوفِ مَدَّة** ကို အလိမ္(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (طُول) ¹⁽²⁾

ခို ► ن ► مِيْم ► ထွင်ရှိသော ► اَلَمْ ► ဥပမာ

(جمال القرآن - معارف التجويد)

၁၁။ **قُرُوفَ مَدَّ** (၁)သည် **أَلَمْ** ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသသည်။ **أَلَمْ** ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသသည်။ **أَلَمْ** ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသသည်။

ထို့ပြင် **م** တွင်ရှိသော (م)၏နောက်တွင် (م)လာသောကြောင့် ၎င်း(م)ကို (م)ထဲတွင် **مَعَا** ပြုလုပ်လိုက်ပါက **أَلِفٌ لَّامٌ مِيمٌ** ဟူ၍ ဖြစ်သွားပေသည်။

«**حُرُوفٌ مَدَّةٌ**» (၁)သည် တွင်ရှိသော **سَيْنُ** ။ ဟူ၍ရှိသည်။ **كَاسَيْنِ مِيمٍ** ၏ရင်းသည် **طَسَمَ**

ထို့ပြင် سَيْنُ တွင်ရှိသော (ن)၏နောက်တွင် (م)လာသောကြောင့် ၎င်း(ن)ကို (م)ထဲတွင် اِذْ غَامُ ပြုလုပ်လိုက်ပါက
كَاسِيْنَ مِمْ ဟူ၍ ဖြစ်သွားပေသည်။

مَدَّ لَا زِمَ حَرْفِي مُثَقَّلٌ သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် ဤ(၄)လုံးသာ လာရှိပါသည်။

1(2) ဟံး ၵာ်မူရင်းသညံ ဟံးဟံးဟံးဟံး။ ဟံးဟံးဟံးဟံး (ဟံး)သညံ ဟံးဟံးဟံးဟံး ဟံးဟံးဟံးဟံး။

(၁၁) **مَدَّيْنُ** အကြောင်း

مَدَّيْنُ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفِ يَئِنْ** ၏နောက်တွင် **يُ** လာသော **مَد** ကို ခေါ်ပါသည်။ **حُرُوفِ يَئِنْ** (၂)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) (يَ) အလျင် (ـَ)ရှိပုံ။ (يَـ)

(၂) (وُ) အလျင် (ـَ)ရှိပုံ။ (وُـ) - တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ ► **حَوْلَيْنِ**

مَدَّيْنِ (၂)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) **مَدَّيْنِ لَا زِمَ**

(၂) **مَدَّيْنِ عَارِضُ** - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁၂) **مَدَّيْنِ لَا زِمَ** အကြောင်း

مَدَّيْنِ لَا زِمَ ဆိုသည်မှာ **حُرُوفِ مُقَطَّعَاتٍ** တွင်ရှိသော **يَئِنْ** ၏နောက်တွင် (ـَ) လာသော **مَد** ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် **يَئِنْ** ကို အလိမ်(၅)လုံး (သို့) (၃)လုံး (သို့) (၁)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ အလိမ်(၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းသည် ပိုကောင်းပေသည်။ ¹(طُولٌ، تَوَسُّطٌ، قَصْصٌ)

ဥပမာ ► **عَيْنُ حَمَّ عَسَقٍ، كَهَيْعَصَ**

1 **مَدَّيْنِ لَا زِمَ** သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် ဤ(၂)လုံးသာ လာရှိပါသည်။

2 ကျန် **مَد** (၃)မျိုးအကြောင်းကို စာမျက်နှာ(၇၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

(၁၃) مَدَّيْنِ عَارِضُ အကြောင်း

မိုသည့်မှာ حُرُوفِ لَيْنُ ၏နောက်တွင် سُكُونٌ وَقَفِيٌّ လာသော
 مَد ကို ခေါ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် حُرُوفِ لَيْنُ ကို အလိမ်(၁)လုံး (သို့) (၃)လုံး (သို့) (၅)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေ
 သည်။ အလိမ်(၁)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းသည် ပိုကောင်းပေသည်။ (قَصْرٌ، تَوَسُّطٌ، طُولٌ)

قُرَيْشٌ ► وَالصَّيْفُ ► مِنْ خَوْفٍ ►

(جمال القرآن - معارف التجويد)

(၁၄) حُرُوفِ مُقَطَّعَاتُ အကြောင်း

မိုသည့်မှာ စုရဟ်(၂၉)ခု၏ အစ၌ သီးခြားစီဖတ်ရသော အက္ခရာ
 များကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖတ်ရသောအက္ခရာ (၁၄)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

س، ن، ق، ص، ع، ل، م، ك، ح، ي، ط، ا، هـ، ر

၎င်းအက္ခရာ(၁၄)လုံးကို سَنَقُصُّ عَلَيْكَ حَى طَاهِرٌ ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်
 ပေသည်။

၎င်းအက္ခရာ(၁၄)လုံးအနက် (၁) အလိမ်မှအပ ကျန်အက္ခရာ(၁၃)လုံးသည် مَد
 ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

س، ن، ق، ص، ع، ل، م، ك، ح، ي، ط، هـ، ر

၎င်းအက္ခရာ(၁၃)လုံးကို سَنَقُصُّ عَلَيْكَ حَى طَهُرٌ ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်
 ပေသည်။

၎င်းအက္ခရာ(၁၃)လုံးအနက်မှ (၅)လုံးသည် مَدِّ أَصْلِي ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

س، ن، ق، ي، هـ

၎င်းအက္ခရာ(၅)လုံးကို حَى طَهُر ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်ပေသည်။

ကျန်အက္ခရာ(၈)လုံးသည် مَدِّ لَا زِمَ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

س، ن، ق، ص، ع، ل، م، ك

၎င်းအက္ခရာ(၈)လုံးကို سَنَقُصُّ عَلَمَكَ ဟူ၍လည်း အတိုကောက်မှတ်သားနိုင်ပေသည်။

၎င်းအက္ခရာ(၈)လုံးအနက်မှ (ع) အက္ခရာသာလျှင် مَدِّ لَا يَزِمُ ဖြစ်ပြီး ကျန်
အက္ခရာ(၇)လုံးသည် مَدِّ لَا زِمُ حَرِّقُ အမျိုးအစားများ ဖြစ်ပေသည်။

စုရဟ်(၂၉)ခု၏ အစဉ်လာရှိသော مُقَطَّعَاتُ များ

حَمَّ (၆) နေရာ	صَّ (၁) နေရာ	قَّ (၁) နေရာ	نَّ (၁) နေရာ
آلَمَّ (၆) နေရာ	طَهَّ (၁) နေရာ	طُسَّ (၁) နေရာ	يُسَّ (၁) နေရာ
الْبَصَّ (၁) နေရာ	الْمَرْ (၁) နေရာ	الرَّ (၅) နေရာ	طَسَّمَّ (၂) နေရာ
	حَمَّ عَسَقَّ (၁) နေရာ	كَهَيْعَصَّ (၁) နေရာ	

(مستفاد : مفتاح التجويد للمتعلّم المستفيد - معارف التجويد)

အခန်း(၁၂)

لَحْنُ အကြောင်း

لَحْنُ ဆိုသည်မှာ သင်္ဂြိုဟ်ဒဉ္ဇပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ရွတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

لَحْنُ (၂)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) لَحْنُ جَلِيٍّ (အမှားကြီး)

(၂) لَحْنُ خَفِيِّ (အမှားလေး)

- တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) لَحْنُ جَلِيٍّ အကြောင်း

لَحْنُ جَلِيٍّ ဆိုသည်မှာ စာလုံးများတွင် သဒ္ဒါ၊ စာပေဆိုင်ရာဥပဒေများ ပျက်ပြားခြင်းနှင့် ရွတ်ဖတ်မှုစံနှုန်းများ ပျက်ပြားခြင်းတို့ကို ခေါ်ပါသည်။

لَحْنُ جَلِيٍّ ဖြစ်စေတတ်သော ပုံစံ(၇)မျိုး။ ။

(၁) အက္ခရာတစ်ခုအား အခြားအက္ခရာတစ်ခုဖြင့် ပြောင်းလဲ၍ ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ► اَلْحَمْدُ အား اَلْهَمْدُ ဟုဖတ်ခြင်း။

(၂) ပါရှိသောအက္ခရာအား (ـ)ဖြင့်ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ► فَجَعَلَهُمْ အား فَجَعَلَهُمْ ဟုဖတ်ခြင်း။

(၃) ပါရှိသောအက္ခရာအား (ـ)ဖြင့်ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ► اَلْحَمْدُ အား اَلْحَمْدُ ဟုဖတ်ခြင်း။

(၄) حُرُوفٍ مَدَّةً ကို ဖြစ်လာအောင်ဆွဲဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ► نَعْبُدُ အား نَعْبُدُو ဟုဖတ်ခြင်း။

(၅) حُرُوفٍ مَدَّةً ကို ဖြုတ်ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ► لَا يَغْلَمُ အား لَا يَغْلَمُ ဟုဖတ်ခြင်း။

(၆) (၁)ပါရီသောအက္ခရာကို (၁)ဖြတ်ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ▶ **اِنْ كُنَّ** အား **اِنْ كُنَّ** ဟုဖတ်ခြင်း။

(၇) (၁)ပါရီသောအက္ခရာကို (၁)ဖြင့်ဖတ်သည့်ပုံစံ။

ဥပမာ ▶ **اَلَا اِنَّهُمْ** အား **اَلَا اِنَّهُمْ** ဟုဖတ်ခြင်း။

لَحْنٍ جَلِيٍّ ၏ အဓိပ္ပာယ်ချက်။ ။

لَحْنٍ جَلِيٍّ ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ နားထောင်ခြင်းသည် ဟရာမ် ဖြစ်ပြီး အချို့အခြေနေများတွင် နမားနပ်ပျက်စေနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှောင်ရှားရန် အလွန်ပင် အရေးကြီးလှပေသည်။

(أحكام قراءة القرآن الكريم - معارف التجويد)

(၂) **لَحْنٍ خَفِيٍّ အကြောင်း**

لَحْنٍ خَفِيٍّ ဆိုသည်မှာ သင်္ဂြိုဟ်ဒ်ပညာရပ်၏ အချို့သော ဥပဒေများအား ချိုးဖောက် ခြင်းဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသော အမှားအယွင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုသို့မှားယွင်းမှုတွင် အဓိပ္ပာယ်၊ သဒ္ဒါနှင့် စာပေအသုံးအနှုန်းများ ပျက်ပြားခြင်းမရှိပေ။

لَحْنٍ خَفِيٍّ ဖြစ်စေတတ်သော ပုံစံအချို့။ ။

(၁) **اِظْهَارٌ** ကို **اِخْفَاءٌ** လုပ်ခြင်း (သို့) **اِخْفَاءٌ** ကို **اِظْهَارٌ** လုပ်ခြင်း။

(၂) **تَرْخِيمٌ** ကို **تَرْقِيئٌ** လုပ်ခြင်း (သို့) **تَرْقِيئٌ** ကို **تَرْخِيمٌ** လုပ်ခြင်း။

(၃) ဆွဲရမည့်အတိုင်းအတာများကို လျော့ဆွဲခြင်း (သို့) ပိုဆွဲခြင်း။

لَحْنٍ خَفِيٍّ ၏ အဓိပ္ပာယ်ချက်။ ။

لَحْنٍ خَفِيٍّ ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ နားထောင်ခြင်းသည် မက္ကာရှုတ် ဖြစ်ပြီး နမားနပ်တွင်လည်း မက္ကာရှုတ်ဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ရှောင်ရှားရန် အရေးကြီးလှပေ သည်။

(معارف التجويد)

အခန်း(၁၃)

(ʾ) တွင်ရှိသော (ل) ၏ဥပဒေများအကြောင်း

ဥပဒေ(၁)။

အောက်ပါအက္ခရာ(၁၄)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး၏ အလျင်၌ (ʾ) လာရှိပါက ၎င်း (ʾ) တွင်ရှိသော (ل) ၏အသံကို اَظْهَرَ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖတ်ရမည်။

၎င်းအက္ခရာများမှာ -

ا، ب، غ، ج، ك، و، خ، ف، ع، ق، ي، م، ذ

၎င်းအက္ခရာ(၁၄)လုံးကို اِبْغِ حَجَّكَ وَخَفْ عَقِيْبَهُ ဟူ၍လည်း အတိုကောက် မှတ်သားနိုင်ပေသည်။ ထိုအက္ခရာ(၁၄)လုံးကို حُرُوفِ قَبْرِيَّةٍ ဟုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ► اَلْبَلَدُ ► اَلْاَرْضُ ► اَلْقَبْرُ

ဥပဒေ(၂)။

အောက်ပါအက္ခရာ(၁၄)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး၏ အလျင်၌ (ʾ) လာရှိပါက ၎င်း (ʾ) တွင်ရှိသော (ل) ၏အသံကို မပေါ်လွင်စေဘဲ اِدْغُمُ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ရမည်။။

၎င်းအက္ခရာများမှာ -

ت، ث، د، ذ، ر، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ل، ن

ထိုအက္ခရာ(၁၄)လုံးကို حُرُوفِ شُسِّيَّةٍ ဟုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ► اَلتَّقْلَانِ ► اَلطَّارِقُ ► اَلشَّمْسُ

(معارف التجويد)

ଅବଧି: (୧୨) ଈ ଅଞ୍ଜି: ଅଥା: ଧ୍ୱା: (اِقْسَامُ الْاِذْغَامُ)

မှတ်ချက်။ ။ ပထမအက္ခရာသည် حُرُوفُ حَلْقِيَّةٌ (၆)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးဖြစ်နေပါက
 إِدْغَامِ مُتَقَارِبَيْنِ မဖြစ်ပါ။

ဥပမာ ► فَاصْفَحْ عَنْهُمْ

အကြောင်း: إِدْغَامِ مُتَقَارِبَيْنِ (၃)

ဆိုသည်မှာ مُخْرَجٌ နီးစပ်သော အက္ခရာနှစ်လုံးအား ပေါင်းစပ်ခြင်း
 ကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ► أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ ► يَا بَنِي آدَمَ ► مِنْ لَدُنْهُ

မှတ်ချက်။ ။ ပထမအက္ခရာသည် حُرُوفُ حَلْقِيَّةٌ (၆)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးဖြစ်နေပါက
 إِدْغَامِ مُتَقَارِبَيْنِ မဖြစ်ပါ။

ဥပမာ ► لَا تَرْعَ قُلُوبَنَا

(معارف التجويد)

အခန်း(၁၅)

عَوْدٌ وَتَسْبِيْهُ ʾဖတ်ခြင်းအကြောင်း

(عَوْدٌ) ʾဖတ်ရမည့်အမိန့်

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မည်သည့်နေရာမှပင်ဖြစ်စေ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက عَوْدٌ ʾဖတ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။

(تَسْبِيْهُ) ʾဖတ်ရမည့်အမိန့်

စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက (သို့) ရွတ်ဖတ်နေရင်း အခြားစူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏ အစသို့ ရောက်လာပါက تَسْبِيْهُ ʾဖတ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။

မှတ်ချက်။(၁)။ အကယ်၍ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို(စူရဟ်အစမှ မဟုတ်ဘဲ) စူရဟ်အတွင်းရှိ အာယသ်တစ်ခုခုမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက تَسْبِيْهُ ʾဖတ်ခြင်း ပိုမိုကောင်းမွန်ပေသည်။

(عَوْدٌ ʾဖတ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။)

မှတ်ချက်။(၂)။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို စူရဟ်သောင်ဝ်ဗဟ်(ခေါ်)စူရဟ်ဗရာအသ်၏အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက تَسْبِيْهُ ʾဖတ်ရန် အရေးကြီးပေ။ အလားတူ ရွတ်ဖတ်နေရင်း ရောက်ရှိလာသော အခြားစူရဟ်သည် စူရဟ်သောင်ဝ်ဗဟ်ဖြစ်နေပါက تَسْبِيْهُ မဖတ်ရပေ။ အကယ်၍ စူရဟ်သောင်ဝ်ဗဟ်အတွင်းရှိ အာယသ်တစ်ခုခုမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက تَسْبِيْهُ ʾဖတ်ခြင်း ပိုမိုကောင်းမွန်ပေသည်။

(جمال القرآن - معارف التجويد)

ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကိုရွတ်ဖတ်နည်း

ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကိုရွတ်ဖတ်နည်း (၄)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(၁) فَضْلُ كُلِّ

وَصْلُ كُلِّ (၂)

فَضْلُ أَوَّلٍ وَصْلُ ثَانِي (၃)

وَصْلُ أَوَّلٍ فَضْلُ ثَانِي (၄) - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) فَضْلُ كُلِّ အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ تَعَوُّذُ ၊ تَسْبِيحُ နှင့် အာယသ်တို့အား သီးခြားစီ(ရပ်နား၍) ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဖတ်နည်းဥပမာ ►

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ • بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(၂) وَصْلُ كُلِّ အကြောင်း

ဆိုသည်မှာ تَعَوُّذُ ၊ تَسْبِيحُ နှင့် အာယသ်တို့အား တစ်ဆက်တည်း (မရပ်နားဘဲ)ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဖတ်နည်းဥပမာ ►

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ • بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(၃) فَضْلُ أَوَّلٍ وَصْلُ ثَانِي အကြောင်း

တَسْبِيحُ ဆိုသည်မှာ فَضْلُ أَوَّلٍ وَصْلُ ثَانِي ကို သီးခြား(ရပ်နား၍)ဖတ်ပြီးမှ အာယသ်တို့အား တစ်ဆက်တည်း(မရပ်နားဘဲ)ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဖတ်နည်းဥပမာ ►

● **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ● **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ● **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**

အကြောင်း (၄) **وَصَلِّ أَوَّلَ فَصْلٍ ثَانِي**

ဆိုသည်မှာ **تَعَوُّذ** ကို **تَسْبِيْه** နှင့် တစ်ဆက်တည်း (မရပ်နားဘဲ) ဖတ်ပြီးမှ အာယသ်အား သီးခြားဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဖတ်နည်းဥပမာ ►

● **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ● **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ● **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**

မှတ်ချက်။(၁)။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက အထက်ပါပုံစံ(၄)မျိုးလုံးဖြင့် ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မှတ်ချက်။(၂)။¹ အကယ်၍ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ရွတ်ဖတ်နေရင်း အခြားစူရဟ်၏ အစကို ရောက်လာပါက ပထမပုံစံ(၃)မျိုးဖြင့်သာ ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ စတုတ္ထပုံစံဖြင့်ဖတ်ခြင်း မပိုင်ပါ။

မဖတ်ပိုင်သောပုံစံ၏ဥပမာ ►

● **وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ** ● **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ● **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ**

မှတ်ချက်။(၃)။ အကယ်၍ **تَعَوُّذ** နှင့် **تَسْبِيْه** တို့ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို (စူရဟ်အစမှ မဟုတ်ဘဲ) စူရဟ်အတွင်းရှိ အာယသ်တစ်ခုခုမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ပါက အထက်ပါပုံစံ(၄)မျိုး အနက်မှ ပထမပုံစံနှင့် စတုတ္ထပုံစံတို့ဖြင့်သာ ရွတ်ဖတ်ခြင်း ပိုကောင်းပေသည်။

(معارف التجويد)

1 အကြောင်းမှာ ထိုသို့ဖတ်ခြင်းဖြင့် **تَسْبِيْه** သည် ပထမစူရဟ်၏ နောက်ဆုံးအာယသ်ဖြင့် ဆက်နွယ်သွားပေမည်။ အမှန်စင်စစ် **تَسْبِيْه** ၏ဆက်နွယ်မှုသည် အခြားစူရဟ်၏ အစနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။

အခန်း(၁၀)

رَبِّكَ رُبَّكَ رُبَّكَ

رَبِّكَ ဆိုသည်မှာ စာလုံးတစ်လုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ အသက်ရှူခြင်းနှင့်တကွ
ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ رَبِّكَ တွင်ရပ်နားခြင်းမပြုရ။ رَبِّكَ တွင်သာ ရပ်နားရမည်။

رَبِّكَ رُبَّكَ رُبَّكَ

ရပ်နားခြင်း၏ အမျိုးအစားများအနက်အချို့မှာ -

(၁) رَبِّكَ

(၂) رَبِّكَ

(၃) رَبِّكَ

(၄) رَبِّكَ

(၅) رَبِّكَ - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) رَبِّكَ

رَبِّكَ ဆိုသည်မှာ မူလကတည်းက (၁)ရှိနေသောအက္ခရာအား ထို
အတိုင်းပင် ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ رَبِّكَ

(၂) رَبِّكَ

رَبِّكَ ဆိုသည်မှာ حَرْفٌ ရှိသောအက္ခရာအား (၁)ပေး၍ ၎င်း၏
အသံကို ပပျောက်စေပြီး ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)		(ရပ်နားသည့်ပုံစံ)	
ဥပမာ ▶	عَالِيَيْنَ	▶▶	عَالِيَيْنَ

(၃) وَقَفْ بِالْإِبْدَالِ အကြောင်း

وَقَفْ بِالْإِبْدَالِ ဆိုသည်မှာ (١) ကို (١٤) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (٥) ကို (٥) ဖြင့်လည်းကောင်း ပြောင်းလဲ၍ ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)		(ရပ်နားသည့်ပုံစံ)	
(١) ကို (١٤) ၏ ဥပမာ ▶	بَصِيرًا	▶▶	بَصِيرًا
(٥) ကို (٥) ၏ ဥပမာ ▶	حَسَنَةً	▶▶	حَسَنَةً

(၄) وَقَفْ بِالِشِّبَامِ အကြောင်း

وَقَفْ بِالِشِّبَامِ ဆိုသည်မှာ (١) ရှိသော အက္ခရာကို (١) ပေးပြီး (١) ဘက်သို့ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုဖြင့်သာညွှန်ပြ၍ ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ نَسْتَعِينُ

မှတ်ချက်။ ။ وَقَفْ بِالِشِّبَامِ သည် (١) နှင့်ဆုံးသော အက္ခရာများအတွက်သာ ဖြစ်သည်။

(၅) وَقَفْ بِالرَّوْمِ အကြောင်း

وَقَفْ بِالرَّوْمِ ဆိုသည်မှာ (٢) နှင့် (١) ရှိသော အက္ခရာကို (١) ပေးပြီး ၎င်း၏ حَرْفٌ အသံ (သုံးပုံတစ်ပုံခန့်) ကျန်ရှိစေ၍ ရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ نَسْتَعِينُ ▶ الرَّحِيمِ

မှတ်ချက်။ (၁)။ وَقَفْ بِالرَّوْمِ သည် (٢) နှင့် (١) ရှိသော အက္ခရာများအတွက်သာ ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။(၂)။ နောက်ဆုံးတွင် **تَنْوِين** ရှိသောအက္ခရာများတွင်လည်း **رُؤْم** ပုံစံဖြင့် ရပ်နားခွင့်ရှိပေသည်။ သို့သော် **كَرَّكَ** အသံ(သုံးပုံတစ်ပုံခန့်)ကျန်ရှိစေပြီး ရပ်နားချိန်တွင် **تَنْوِين** ၏အသံအား မပေါ်လွင်စေရပါ။

မှတ်ချက်။(၃)။ နောက်ဆုံးအက္ခရာသည် (၆)ဖြစ်နေပါက ထိုနေရာတွင် **إِسْمَاء** နှင့် **رُؤْم** တို့၏ ပုံစံများဖြင့် မရပ်နားရပါ။

(جمال القرآن - معارف التجويد - تعليم الوقف)

(၆) **سَكْتَة** အကြောင်း

سَكْتَة ဆိုသည်မှာ စာလုံးတစ်လုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ ၌ အသက်မရှူဘဲ ခေတ္တရပ်နားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် (၄)နေရာ၌သာ **سَكْتَة** လာရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

مَرْقَدِنَا هَذَا	စုရဟ်ယာစီးနီ (၅၂)	▲	عَوَجًا قَبِيًّا	စုရဟ်ကဟ်မိ (၁)
كَلَّا بَلْ رَانَ	စုရဟ်မုသွက်ဝ်မိစီးနီ (၁၄)	▲	وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ	စုရဟ်ကီယာမဟ် (၂၇)

(جمال القرآن - معارف التجويد - تعليم الوقف)

(၇) **رُؤْمُ الزَّوْقِفْ** ရပ်နားခြင်းဆိုင်ရာသင်္ကေတများအကြောင်း (ဇယားပြ)

ရပ်နားရန်အရေးကြီးသော / ရပ်နားခွင့်ရှိသော သင်္ကေတများ

○ ط ج م ن ص ق ف ه

မရပ်နားသင့်သော / ဆက်ဖတ်ခြင်းပိုကောင်းသော သင်္ကေတများ

مل لا ز ص ق

အသက်မရှူဘဲ ရပ်နားရမည့် သင်္ကေတများ

တစ်နေရာတွင်သာ ရပ်နားသင့်သော သင်္ကေတ

سكته وقف

အခန်း(၁၇)

صِفَاتُ الْحُرُوفِ ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ဝိသေသများအကြောင်း

صِفَاتُ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ ပေါ်ပေါက်လာသော ဝိသေသများကို ခေါ်ပါသည်။ صِفَاتُ (၂)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) صِفَاتِ لَازِمَةٍ

(၂) صِفَاتِ عَارِضَةٍ - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) صِفَاتِ لَازِمَةٍ အကြောင်း

صِفَاتِ لَازِمَةٍ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများနှင့်အတူ အမြဲခွန်တွဲလျက်ရှိသော ဝိသေသများကို ခေါ်ပါသည်။ صِفَاتِ لَازِمَةٍ (၁၇)မျိုးရှိပါသည်။

(၁) جَهْرُ	(၂) هَمْسُ	(၃) شِدَّةُ	(၄) رِخَاوَةٌ
(၅) اسْتِعْلَاءُ	(၆) اسْتِفْهَالُ	(၇) اِطْبَاقُ	(၈) انْفِثَالُ
(၉) اِذْلَاقُ	(၁၀) اِصْبَاتُ	(၁၁) مَفْيِزُ	(၁၂) قَلْقَلَةٌ
(၁၃) لِينُ	(၁၄) انْحِرَافُ	(၁၅) تَكْرِيرُ	(၁၆) تَفْشِي
(၁၇) اسْتِطَالَةٌ			

(၁) جَهْرُ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ مُخَرَّجُ တွင် အားပြုမှု ပြင်းထန်သည့်အတွက်ကြောင့် ထွက်သက်လေ ရပ်တန့်သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၁၉)လုံးရှိပါသည်။

ظَلَّ قَوْرُبُضٍ اِذْ غَزَا جُنْدٌ مُطِيْعٌ

(၂) هَمْسُ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ مُخَرَّجُ တွင် အားပြုမှု နည်းသည့်အတွက်ကြောင့် ထွက်သက်လေ ကျန်ရှိနေခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများသည်

جَهْرُ ၏ အက္ခရာများမှအပ ကျန်(၁၀)လုံးဖြစ်ပါသည်။

فَحْتُهُ شَخْصٌ سَكَّتْ

(၃) **شَدَّ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ **مَخْرَجُ** တွင် အင်အားအပြည့် နှင့် အားပြုရသည့်အတွက်ကြောင့် အသံရပ်တန့်သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၈)လုံးရှိပါသည်။

أَجْدُ قَطِبَكْتُ

(၄) **رَخَاوْ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ **مَخْرَجُ** တွင် အားပြုမှု နည်း သည့်အတွက်ကြောင့် အသံကျန်ရှိနေခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများသည် **شَدَّ** ၏ အက္ခရာများမှအပ ကျန်(၁၆)လုံးဖြစ်ပါသည်။

خُذْ غَثَّ حَظِّ فَضِّ شَوْصٍ زَيْ سَاءٍ

မှတ်ချက်။ ။ **شَدَّ** နှင့် **رَخَاوْ** ၏ ကြားတွင် **تَوَسُّطُ** ဟူသော တစ်ခုရှိပေသည်။ **تَوَسُّطُ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ အသံ အပြည့်အဝမရပ်တန့်သလို၊ အပြည့်အဝလည်းမကျန်ရှိဘဲ ၎င်းနှစ်ခုကြားရှိပုံစံကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၅)လုံးရှိပါသည်။

لِنْ عَرَّ

(၅) **إِسْتِعْلَاءُ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကိုရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာ၏အရင်းပိုင်းသည် အပေါ်အာခေါင်သို့ ကြွတက်သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၇)လုံးရှိပါသည်။

خُصَّ ضَغُطِ قُظْ

(၆) **إِسْتِفَالُ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာ၏အရင်းပိုင်းသည် အပေါ်အာခေါင်မှ ၎င်း၏အောက်ချိုင့်ဝှမ်းသို့ ကျရောက်သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်း အက္ခရာများသည် **إِسْتِعْلَاءُ** ၏ အက္ခရာများမှအပ ကျန်(၂၂)လုံးဖြစ်ပါသည်။

ثَبَّتْ عِزُّ مَنْ يُجَوِّدُ حَرْفَهُ إِذْ سَلَّ شَكًّا

(၇) اَطْبَاقُ ဆိုသည်မှာ အကွရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာ၏အလယ်ပိုင်းနှင့် အပေါ် အာခေါင် ထိကပ်သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအကွရာ (၄)လုံးရှိပါသည်။

ص، ض، ط، ظ

(၈) اِنْفِتَاحُ ဆိုသည်မှာ အကွရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာ၏အလယ်ပိုင်းနှင့် အပေါ် အာခေါင် ကွာသွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအကွရာများသည် اَطْبَاقُ ၏ အကွရာများမှ အပ ကျန်(၂၅)လုံးဖြစ်ပါသည်။

مَنْ أَخَذَ وَجَدَ سَعَةً فَرَكَاحًا حَقَّقَ لَهُ شَرْبُ غَيْثٍ

(၉) اِذْلَاقُ ဆိုသည်မှာ အကွရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ مَخْرَجُ မှ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ရွတ်ဖတ်နိုင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအကွရာ (၆)လုံးရှိပါသည်။

فَرَمَنْ لَبَّ

(၁၀) اَصْبَاتُ ဆိုသည်မှာ အကွရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ مَخْرَجُ မှ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ မရွတ်ဖတ်နိုင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအကွရာများသည် اِذْلَاقُ ၏ အကွရာများမှအပ ကျန်(၂၃)လုံးဖြစ်ပါသည်။

جُزْغَشَّ سَاخِطٍ صِدْثِقَةً اِذْوَغْظُهُ يَحُضُّكَ

မှတ်ချက်။ ။ အထက်ဖော်ပြပါ صِفَاتُ (၁၀)မျိုးသည် တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏ပုံစံမှာ -

هَبَسٌ နှင့် جَهْرٌ (၁)

رِخَاوَةٌ နှင့် شِدَّةٌ (၂)

اِسْتِفَالٌ နှင့် اِسْتِعْلَاءٌ (၃)

اِنْفِتَاحٌ နှင့် اَطْبَاقٌ (၄)

اِصْبَاتٌ နှင့် اِذْلَاقٌ (၅)

အောက်တွင်ဖော်ပြမည့် ကျန်ရှိသော صَفَات (၇)မျိုးတွင် ဆန့်ကျင်ဘက်မရှိပေ။

(၁၁) **صَفِيرٌ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ စူးရှသံပေါ်ပေါက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၃)လုံးရှိပါသည်။

ز، س، ص

(၁၂) **قُلْقَلَةٌ** ဆိုသည်မှာ **سَاكِنٌ** ဖြစ်နေသောအခြေအနေတွင် အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ် သည့်အခါ **مُخَرَّجٌ** ဌ အသံပေါ်ပေါက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၅)လုံးရှိပါသည်။

قُطْبُ جَدٍّ

(၁၃) ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ နူးညံ့လွယ်ကူစွာ ရွတ်ဖတ်နိုင် ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၂)လုံးရှိပါသည်။

(ُ) အလျင် (ُ) ရှိပုံ။ (ُ) နှင့် (ُ) အလျင် (ُ) ရှိပုံ။ (ُ)

(၁၄) **اِنْحِرَافٌ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကိုရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာတိမ်းသွားခြင်းကို ခေါ် ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာသည် (ِ) နှင့် (ِ) တစ်လုံးသာရှိပါသည်။

(၁၅) **تَكْرِيرٌ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ လျှာတုန်ခါသွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာသည် (ِ) တစ်လုံးသာရှိပါသည်။

(၁၆) **تَفْشِيٌّ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ ပါးစပ်အတွင်း၌လေပျံ့နှံ့ သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာသည် (ش) တစ်လုံးသာရှိပါသည်။

(၁၇) **اِسْتِطَالَةٌ** ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ **مُخَرَّجٌ** ဌ အသံရှည်လျား သွားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာသည် (ض) တစ်လုံးသာရှိပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ အက္ခရာတစ်လုံးတွင် အနည်းဆုံး **صَفَاتٍ لَا زِمَمَ** (၅)မျိုးရှိကြပြီး အများဆုံး (၇)မျိုးထိ ရှိကြပေသည်။

(၂) صِفَاتِ عَارِضَةٍ အကြောင်း

صِفَاتِ عَارِضَةٍ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာများ၏ ယာယီဝိသေသများကို ခေါ်ပါသည်။
မှတ်ချက်။ ။ صِفَاتِ عَارِضَةٍ သည် အက္ခရာအားလုံးတွင် မရှိပေ။ အက္ခရာ(၈)လုံးတွင်သာ
ရှိပေသည်။ ထိုအက္ခရာ(၈)လုံးတွင်လည်း အချို့အခြေနေများကို ထောက်ရှု၍သာ ရှိပေ
မည်။ ၎င်းအက္ခရာ(၈)လုံးမှာ - أَوْ يَرْمَلَانِ

.....

رَا (၂) لَا مُ (၁)

(သို့) تَفْخِيْمٌ ၎င်းအက္ခရာနှစ်လုံး၏ အချို့အခြေအနေတွင် ပေါ်ပေါက်လာသော

تَرْقِيْقٌ ။

مِيْمٌ (၄) نُونٌ (၃)

၎င်းအက္ခရာနှစ်လုံး၏ مُشَدَّدٌ (သို့) سَاكِنٌ ဖြစ်နေသည့် အခြေအနေတွင် ပေါ်ပေါက်
လာသော (ထိုထဲတွင် تَنْوِيْنٌ လည်း အကျုံး
ဝင်သည်)

يَا (၇) وَآ (၆) اِيْف (၅)

၎င်းအက္ခရာသုံးလုံး၏ حُرُوفٍ مَدَّةٌ ဖြစ်နေသည့် အခြေအနေတွင် ပေါ်ပေါက်လာ
သော قَصْرٌ (သို့) مَدٌ ။

هَزَلٌ (၈)

၎င်းအက္ခရာ၏ အချို့အခြေအနေတွင် ပေါ်ပေါက်လာသော تَسْهِيْلٌ (သို့) تَحْقِيْقٌ
နှင့် اِثْبَاتٌ (ထည့်ဖတ်ခြင်း) (သို့) اِحْذَفٌ (ဖြုတ်ဖတ်ခြင်း)။

(مستفاد : مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد - جمال القرآن - معارف التجويد)

(၃) **صِفَاتِ عَارِضَةٍ** နှင့် **صِفَاتِ لَازِمَةٍ** ခြားနားချက်

(၁) **صِفَاتِ لَازِمَةٍ** ကို အကောင်အထည်မဖော်ပါက အက္ခရာ၏ဝိသမူသည် ပျောက်ကွယ်သွား၍ **صِفَاتِ عَارِضَةٍ** ကို အကောင်အထည်မဖော်ပါက အက္ခရာ၏ဝိသမူ မပျောက်ကွယ်သွားသော်လည်း အက္ခရာ၏ လှပတင့်တယ်မှု ပျောက်ကွယ်သွားပေမည်။

(၂) **صِفَاتِ عَارِضَةٍ** တွင် မှားယွင်းခြင်းသည် **لَحْنٍ جَلِيٍّ** ဖြစ်၍ **صِفَاتِ لَازِمَةٍ** တွင် မှားယွင်းခြင်းသည် **لَحْنٍ خَفِيِّ** ဖြစ်ပေမည်။

(أصول التجويد - جمال القرآن - معارف التجويد)

ဗျည်းအက္ခရာတို့၏ ဝိသေသများ (ဇယားပြ)

ا	جَهْرٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
ب	جَهْرٌ	شِدَّةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِذْلَاقٌ	قَلْقَلَةٌ
ت	هَمْسٌ	شِدَّةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
ث	هَمْسٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
ج	جَهْرٌ	شِدَّةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	قَلْقَلَةٌ
ح	هَمْسٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
خ	هَمْسٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِعْلَاءٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
د	جَهْرٌ	شِدَّةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	قَلْقَلَةٌ
ذ	جَهْرٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	
ر	جَهْرٌ	تَوَسُّطٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِذْلَاقٌ	إِنْحِرَافٌ
ز	جَهْرٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	صَفِيرٌ
س	هَمْسٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	صَفِيرٌ
ش	هَمْسٌ	رِخَاوَةٌ	إِسْتِفْقَالٌ	إِنْفِتَاءٌ	إِصْبَاتٌ	تَفْشِيٌّ

ص	هَبَسَ	رِخَاوَةً	إِسْتِعْلَاءً	إِطْبَاقًا	إِصْبَاتًا	صَفِيرًا
ض	جَهْرًا	رِخَاوَةً	إِسْتِعْلَاءً	إِطْبَاقًا	إِصْبَاتًا	إِسْتِطْلَاقَهُ
ط	جَهْرًا	شِدَّةً	إِسْتِعْلَاءً	إِطْبَاقًا	إِصْبَاتًا	قَلْقَلَةً
ظ	جَهْرًا	رِخَاوَةً	إِسْتِعْلَاءً	إِطْبَاقًا	إِصْبَاتًا	
ع	جَهْرًا	تَوَسُّطًا	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	
غ	جَهْرًا	رِخَاوَةً	إِسْتِعْلَاءً	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	
ف	هَبَسَ	رِخَاوَةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِذْلَاقًا	
ق	جَهْرًا	شِدَّةً	إِسْتِعْلَاءً	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	قَلْقَلَةً
ك	هَبَسَ	شِدَّةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	
ل	جَهْرًا	تَوَسُّطًا	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِذْلَاقًا	إِنْجِرَافًا
م	جَهْرًا	تَوَسُّطًا	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِذْلَاقًا	
ن	جَهْرًا	تَوَسُّطًا	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِذْلَاقًا	
و	جَهْرًا	رِخَاوَةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	لَيْنًا
ه	هَبَسَ	رِخَاوَةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	
ء	جَهْرًا	شِدَّةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	
ي	جَهْرًا	رِخَاوَةً	إِسْتِغْفَالًا	إِنْغِتَاءً	إِصْبَاتًا	لَيْنًا

အသံများ(၁၀)

ကျန် (၃) မျိုးအကြောင်း

မံ အမျိုးအစား (၉) မျိုးအနက်မှ (၆) မျိုးကို အထက်တွင် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ယခုကျန်ရှိသော (၃) မျိုးမှာ -

(၁) مَدِّصَلَة

(၂) مَدِّبَدَل

(၃) مَدِّفَرْق - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) مَدِّصَلَة အကြောင်း

مَدِّصَلَة ဆိုသည်မှာ هَاءٌ ضَبِيرٌ (ခေါ်) နာမ်စား (၁) ဌ (၂) ရှိပါက (၁) နှင့် ပေါင်းဖတ်ပုံ၊ (၂) ရှိပါက (၂) နှင့် ပေါင်းဖတ်ပုံတို့ကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ ▶ إِنَّهُ ကို إِنَّهُ အသံဖြင့်ဖတ်ပုံ။

▶ بِهِ ကို بِهِ အသံဖြင့်ဖတ်ပုံ။

▶ عِنْدَهُ إِلَّا ကို عِنْدَهُ إِلَّا အသံဖြင့်ဖတ်ပုံ။

مَدِّصَلَة (၂) မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(က) صَلَة قَصِيرَة

(ခ) صَلَة طَوِيلَة - တို့ဖြစ်ပါသည်။

(က) صَلَة قَصِيرَة ဆိုသည်မှာ အထက်တွင်တင်ပြခဲ့သော ဥပမာ(၁)နှင့်(၂)တို့၏ ပုံစံမျိုး ကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုအခါတွင် مَدِّأَصْلَى ကဲ့သို့ အလိမ်(၁)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။

(ခ) صَلَة طَوِيلَة ဆိုသည်မှာ مَدِّصَلَة ၏နောက်တွင် အမြဲတည်ရှိနေသော هَمْزٌ လာ ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုအခါတွင် مَدِّمُنْفَعِل ကဲ့သို့ အလိမ်(၁)လုံး (သို့) (၃)လုံးခန့် ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။ (قَصْرٌ، تَوَسُّطٌ)

အခန်း(၁၉)

အရေးကြီးသော သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သိမှတ်ဖွယ်(၁)။

အချို့စာလုံးများကိုရပ်နားသည့်အခါ ရေးသားထားသည့်အတိုင်းသာ ရပ်နားရပေမည်။
ဥပမာ။(၁)။ (اِنَّا) ဟူသောစာလုံးတွင် ရပ်နားပါက (اِنَّا) ဟူ၍ ရေးသားထားသော (ا) ကို
ထည့်ပြီးရပ်နားရမည်။

ဥပမာ။(၂)။ قَالُوا الْاِنَّ တွင်ရှိသော قَالُوا တွင် ရပ်နားပါက قَالُوا ဟူ၍ ရေးသားထားသော
(و) ကို ထည့်ပြီးရပ်နားရမည်။

ဥပမာ။(၃)။ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ တွင်ရှိသော لَا يَهْدِي တွင် ရပ်နားပါက لَا يَهْدِي ဟူ၍ ရေး
သားထားသော (ي) ကို ထည့်ပြီးရပ်နားရမည်။

သို့သော် အောက်ပါစာလုံးများ၏ နောက်ဆုံးတွင် ရေးသားထားသော (ا) ကိုမူ ဆက်ဖတ်
သည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ရပ်နားသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ ထည့်၍မဖတ်ရပါ။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)	(ဖတ်ရမည့်ပုံစံ)	
أَوْيَعْفُوا	▶▶	أَوْيَعْفُوا နှုတ်ကမူရယ် (၂၃၇)
أَنْ تَبَوَّءَا	▶▶	أَنْ تَبَوَّءَا နှုတ်မာအိဒဟ် (၂၉)
لِتَتَلَوْا	▶▶	لِتَتَلَوْا နှုတ်ရအိဒ် (၃၀)
لَنْ نَّدْعُوَا	▶▶	لَنْ نَّدْعُوَا နှုတ်ကဟ်စ် (၁၄)
لِيَرْبُّوَا	▶▶	لِيَرْبُّوَا နှုတ်ရူးစ် (၃၉)
لِيَبْلُوَا	▶▶	لِيَبْلُوَا နှုတ်မဟမ္မဒ် (၄)
نَبْلُوَا	▶▶	نَبْلُوَا နှုတ်မဟမ္မဒ် (၃၁)
ثُمَّ دَا	▶▶	ثُمَّ دَا နှုတ်ဟူဇ် (၆၈)၊ နှုတ်ဖုရ်ထာန် (၃၈)၊ နှုတ်အန်ထာဇ် (၃၈)၊ နှုတ်ရုဂ်ဇ် (၅၁)
تَوَارِيرَا	▶▶	تَوَارِيرَا နှုတ်ဒဟ်ရ် (၁၆)

သိမှတ်ဖွယ်။(၂)။

အောက်ပါစာလုံးများ၏ နောက်ဆုံးတွင် ရေးသားထားသော (၁) ကို ဆက်ဖတ်သည့် အခါ၌ ဖြုတ်၍ဖတ်ပြီး ရပ်နားသည့်အခါ၌မူ ထည့်၍ရပ်ရပေမည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)	(ဆက်ဖတ်သည့်ပုံစံ)	(ရပ်နားသည့်ပုံစံ)	
لَكِنَّا	▶▶	لَكِنَّ	ဇူရယ်ကဟ်မ် (၃၈)
الظُّنُونَا	▶▶	الظُّنُون	ဇူရယ်အဟ်ဇာဗ် (၁၀)
الرَّسُولَا	▶▶	الرَّسُول	ဇူရယ်အဟ်ဇာဗ် (၆၆)
السَّبِيلَا	▶▶	السَّبِيل	ဇူရယ်အဟ်ဇာဗ် (၆၇)
أَنَا	▶▶	أَن	ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင်ရှိ
سَلَا سَلَا	▶▶	سَلَا سَل	ဇူရယ်ဒဟ်ရ် (၄)
قَوَارِيرَا (၀၀၀၈)	▶▶	قَوَارِيرَ	ဇူရယ်ဒဟ်ရ် (၁၅)

မှတ်ချက်။ ။ سَلَا ဟူသောစာလုံးကိုရပ်နားချိန်တွင် နောက်ဆုံး၌ရှိသော (၁) ကို ဖြုတ်ပြီး ဟူ၍လည်း ရပ်နားခွင့်ရှိပေသည်။
(جمال القرآن - تعليم الوقف)

သိမှတ်ဖွယ်။(၃)။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အချို့နေရာများတွင် ရေးသားထားသော (၂) ကို (၁) ဟူ၍ (၁) ဖြုတ်ပြီး ဖတ်ရပေမည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)		(ဖတ်ရမည့်ပုံစံ)	
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	▶▶	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	ဇူရယ်အာလီအင်မ်ရာနီ(၁၅၈)
وَلَا أَوْضَعُوا	▶▶	وَلَا أَوْضَعُوا	ဇူရယ်သောင်ဝ်ဗဟ် (၄၇)
أَوْ لَا أَذْبَحْنَهُ	▶▶	أَوْ لَا أَذْبَحْنَهُ	ဇူရယ်နမ်လ် (၂၁)
لَا إِلَهَ إِلَّا الْجَحِيم	▶▶	لَا إِلَهَ إِلَّا الْجَحِيم	ဇူရယ်ဆွာဗ်ဗာဗ် (၆၈)

(جمال القرآن)

သိမှတ်ဖွယ်။(၄)။

အောက်ပါစာလုံးများတွင်ရှိသော (၁) ကို အမြဲတမ်း ဖြုတ်၍ဖတ်ရပေမည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)	(ဖတ်ရမည့်ပုံစံ)
أَفَإِنْ	أَفِنْ
إِشَاءٍ	إِشَاءِ
نَبَأٍ	نَبِئِ
وَجَائٍ	وَجِئِ
مَلَأِهِ	مَلَّهِ
مَلَأِيَهُمْ	مَلَّيَهُمْ
مَلَأُ	مَلَّ
مِائَةٍ	مَعَّة
مِائَتَيْنِ	مَعَّتَيْنِ

(جمال القرآن - تعليم الوقف)

သိမှတ်ဖွယ်။(၅)။

အောက်ပါစာလုံးများတွင်ရှိသော (၁) ကို အမြဲတမ်း ဖြုတ်၍ဖတ်ရပေမည်။

(ရေးသားသည့်ပုံစံ)	(ဖတ်ရမည့်ပုံစံ)
أُولَئِكَ	أَلَيْكَ
أُولُوا	أُلُوا
لَاَوْصَلِبَنَّكُمْ	لَاَصَلِبَنَّكُمْ
سَاورِيكُمْ	سَارِيكُمْ
أُولَى النَّهْيِ	أَلِ النَّهْيِ

(تيسير القرآن)

သိမှတ်ဖွယ်။(၆)။

အောက်ပါစာလုံးများတွင်ရှိသော (ဗ)၏နောက်မှ (ဟ)ကို အမြဲတမ်း ထည့်၍ဖတ်ရပေမည်။

أَنَامِلَ ▶ أَنَايِىَ ▶ أَنَابَ ▶ أَنَابُوا ▶ لِيَلْأَنَامِ

(آسان تجوید)

သိမှတ်ဖွယ်။(၇)။

١) (أَعْجَبِي) (စူရဟ်ဟာမီးမ်အတ်စ်စဂျ်ဒဟ်၊ ၄၄)တွင်ပါရှိသော ဒုတိယဟမ်ဇေဟ်(ا)
 ကို အနည်းငယ် နူးညံ့ပျော့ပြောင်းစွာ ဖတ်ရပေမည်။ ထိုသို့ဖတ်ခြင်းကို تَسْهِيلٌ ဟု
 ခေါ်ပါသည်။

(جمال القرآن)

သိမှတ်ဖွယ်။(၈)။

ဖြင့် ဖတ်ရ (၂) ကို ပါရှိသော (စူရဟ်ဟူးဒါ ၄၁) بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرِبَهَا

ဖတ်နည်းဥပမာ ► مَجْرَاهَا (မဂျီရေးဟာ)

(جمال القرآن)

သိမှတ်ဖွယ်။(၉)။

၁၁) တွင် اِدْعُهُمْ ဖြင့်လည်း ဖတ်နိုင်သည်။ اِظْهَارُ ဖြင့်လည်း ဖတ်နိုင်သည်။ اِدْعُهُمْ ဖြင့် ဖတ်ပါက اِشْبَاهُ ပြုလုပ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ အကယ်၍ اِظْهَارُ ဖြင့်ဖတ်ပါက اِشْبَاهُ ပြုလုပ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ اِشْبَاهُ ပြုလုပ်၍ဖတ်ခြင်းသည် သာဝါ၏ လွယ်ကူပေသည်။ اِشْبَاهُ ၏ မှုရင်းသည် اِظْهَارُ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

(جمال القرآن - معارف التجويد)

77

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏ဘဏ္ဍာတော်များ

သိမှတ်ဖွယ်။(၁၃)။

بُئْسَ الْإِسْمُ (စူရဟ်ဟုဂျူရားသ်၊ ၁၁)၏ بُئْسَ တွင်ရှိသော (ا)ဟမ်ဇတ်ကို ထည့်၍မဖတ်ရ။ (ل)နှင့်(س)ကိုပေါင်းပြီး بُئْسَ لِسْمُ ဟူ၍သာ ဖတ်ရပေမည်။

(جمال القرآن)

သိမှတ်ဖွယ်။(၁၄)။

(٣)ရှိသောအက္ခရာတွင် ရပ်နားပါက (٣)အသံကျန်ရှိစေရန် အနည်းငယ် ပြင်းထန်စွာ ရပ်နားရမည်။

عَدُوٌّ ► عَلَى النَّبِيِّ ►

(جمال القرآن)

(အသိပေးခြင်း)

ဤကျမ်းငယ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ဥပဒေများအနက် အများစုမှာ အကွဲအလွဲမရှိပါ။ အချို့အကွဲအလွဲရှိသော ဥပဒေများတွင်လည်း အိမာမ်ဟမ်ဆွ် عليه السلام ၏လမ်းစဉ်မှ ဥပဒေများကိုသာ ရေးသားထားပါသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အိမာမ်ဟမ်ဆွ် عليه السلام ၏လမ်းစဉ်နှင့်အညီ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

سند الإمام حفص بن سليمان الأسدي الكوفي
(အိမာမ်ဟမ်ဆ် عليه السلام ၏စနစ်)

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို

သည် الإمام حفص بن سليمان الأسدي الكوفي عليه السلام

ထံမှ သင်ယူခဲ့သည်။ الإمام عاصم بن أبي النجود التميمي عليه السلام

သည် الإمام عاصم بن أبي النجود التميمي عليه السلام

နှင့် الإمام زُرَّ بن حبَّيش الأسدي عليه السلام

ထံမှ သင်ယူခဲ့သည်။ الإمام عبد الله بن حبيب السلي عليه السلام

ထိုအိမာမ်နှစ်ပါးသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အဆွ်ဟာမ်တော်များဖြစ်သော

သခင်، علي بن أبي طالب عليه السلام၊ သခင်، عثمان بن عفان عليه السلام

သခင်، عبد الله بن مسعود عليه السلام၊ သခင်، زيد بن ثابت عليه السلام

သည်။ သခင်တို့ထံမှ သင်ယူခဲ့ကြသည်။

ထိုအဆွ်ဟာမ်တော်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ချစ်နမီး

သည်။ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ထံတော်မှ သင်ယူခဲ့ကြသည်။

.....

သင်္ဂြိုဟ်ဒ်၏တဏှာတော်များ

အက္ခရာတို့၏ ထွက်ရှိရာနေရာများ

(၁) جَزَفَ ပါးစပ်အတွင်းရှိ လေဟာနယ် = မင်ရဂျီ (၁)ခု

၁။ حُرُوفٌ مَدَّةٌ (၃)လုံး

جَوْفِيَّةٌ، هَوَائِيَّةٌ ► ا، اِ، اِي، اُ، أُ

(၂) حَلَقٌ လည်ချောင်း = မင်ရဂျီ(၃)ခု = အက္ခရာ(၆)လုံး

၁။ လည်ချောင်း အောက်ဆုံး

حَلَقِيَّةٌ ► ه، ح

၂။ လည်ချောင်း အလယ်

حَلَقِيَّةٌ ► ج، ع

၃။ လည်ချောင်း အပေါ်ဆုံး

حَلَقِيَّةٌ ► خ، غ

(၃) سَانَ နှုတ်လျှာ = မင်ရဂျီ(၁၀)ခု = အက္ခရာ(၁၈)လုံး

၁။ လျှာအရင်း + အပေါ်အာခေါင်

لَهَوِيَّةٌ ► ق

၂။ လျှာအရင်း + အပေါ်အာခေါင် (ရှေ့အနည်းငယ်တိုး)

لَهَوِيَّةٌ ► ك

၃။ လျှာအလယ် + အပေါ်အာခေါင်

شَجَرِيَّةٌ ► ج، ش، ي

၄။ လျှာဘေးဇောင်း + အပေါ်အံသွားများ

حَافَةٌ ► ض

၅။ လျှာရှေ့ပိုင်း + အပေါ်ရှေ့သွား(၈)ချောင်း၏ သွားဖုံး

ذَلَقِيَّةٌ، طَرَفِيَّةٌ ► ل

၆။ လျှာရှေ့ပိုင်း + အပေါ်ရှေ့သွား(၆)ချောင်း၏ သွားဖုံး

ذَلَقِيَّةٌ، طَرَفِيَّةٌ ► ن

၇။ လျှာထိပ်ပိုင်း + အပေါ်ရှေ့သွား(၄)ချောင်း၏ သွားဖုံး

ذَلَقِيَّةٌ، طَرَفِيَّةٌ ► ر

၈။ လျှာအဖျား + အပေါ်ရှေ့သွား(၂)ချောင်း၏ အရင်း

نَطَعِيَّةٌ ► ت، د، ط

၉။ လျှာအဖျား + အပေါ်ရှေ့သွား(၂)ချောင်း၏ အဖျား

لِثَوِيَّةٌ ► ث، ذ، ظ

၁၀။ လျှာအဖျား + အပေါ်အောက်ရှေ့သွား(၂)ချောင်း၏ အဖျား

صَفِيرِيَّةٌ ► ز، س، ص

(၄) شَفَاتَانُ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု = မင်ရဂျီ(၂)ခု = အက္ခရာ(၄)လုံး

၁။ အောက်နှုတ်ခမ်း အတွင်းပိုင်း + အပေါ်ရှေ့သွား(၂)ချောင်း၏ အဖျား

شَفَرِيَّةٌ ► ف

၂။ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုကြား

شَقَرِيَّةٌ ► ب، م، و

(၅) خَيْشُومُ နှုတ်ရင်း = မင်ရဂျီ(၁)ခု

၁။ غُنَّةٌ အက္ခရာများ

عَنَّهُ နာတ်ရင်းမှ ညည်း၍ဖတ်ရသော အက္ခရာများ

ن، م

ن، تَنوِينُ ဖတ်နည်းဥပဒေ(၄)မျိုး

(၁) اِظْهَارُ = ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖတ်ခြင်း။

ع، ج، ح، خ، غ، ف، ق

(၂) اِدْغَامُ = ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်း။

ي، ر، ل، م، ن، هـ، و، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ

၁။ اِدْغَامُ بِغَنَةٍ = ညည်းသံနှင့်တကွ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်း။

ي، ن، م، و

၂။ اِدْغَامُ بِغَيْرِ غَنَةٍ = မညည်းဘဲ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်း။

ل، ر

(၃) اِقْلَابُ = မီးမစာကင်နံ၏အသံဖြင့် ပြောင်းလဲ၍ဖတ်ခြင်း။

ب

(၄) اِخْفَاءُ = ဖုံးအုပ်၍ ညည်းဖတ်ခြင်း။

ကျန်(၁၅)လုံး

م ဖတ်နည်းဥပဒေ(၃)မျိုး

(၁) اِدْغَامُ شَفَوِيٍّ = ညည်းသံနှင့်တကွ ပေါင်းစပ်၍ဖတ်ခြင်း။

م

(၂) اِخْفَاءُ شَفَوِيٍّ = ဖုံးအုပ်၍ ညည်းဖတ်ခြင်း။

ب

(၃) اِظْهَارُ شَفَوِيٍّ = ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖတ်ခြင်း။

ကျန်(၂၆)လုံး

قَلَّلَهُ မခံရရှိ၍ အသံပိုပေါ်ပေါက်၍ဖတ်ရသော အက္ခရာများ

ق، ط، ب، ج، د

(၁) အမြင့်ဆုံးအဆင့် = မှုရှဒွဒ်အဖြစ်နှင့် ရပ်နားသည့်ပုံစံ။

قَلَّلَهُ كُبْرَى

(၂) ဒုတိယအဆင့် = စာကင်နံအဖြစ်နှင့် ရပ်နားသည့်ပုံစံ။

قَلَّلَهُ كُبْرَى

(၃) အနိမ့်ဆုံးအဆင့် = မရပ်နားဘဲ စာကင်နံဖြစ်သည့်ပုံစံ။

قَلَّلَهُ مَعْرَى

تَفْخِيمُ ထည်ဝါစွာဖတ်ရသော အက္ခရာများ

ض، ص، غ، ط، ق، ظ

تَرْقِيقُ ပါးလွှာစွာဖတ်ရသော အက္ခရာများ

ကျန်(၂၂)လုံး

اَللهُ စာလုံးတွင်ရှိသော ل ၏အလျင် (ـ)သို့(ـ)ရှိပါက

تَفْخِيمُ

اَللهُ စာလုံးတွင်ရှိသော ل ၏အလျင် (ـ)ရှိပါက

تَرْقِيقُ

ပထမပုံစံ။ ။ رَاء مُتَّحَرِّكٌ

(၂)တွင် (၂)သို့(၂)ရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
--------------------------------	---	-----------

(၂)တွင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
-----------------------	---	------------

ဒုတိယပုံစံ။ ။ حَرَكَتٌ رَاء سَاكِنٌ

(၂)အလျင် (၂)သို့(၂)ရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
---------------------------------	---	-----------

(၂)အလျင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
------------------------	---	------------

(၂)အလျင်ရှိသော (၂)သည် မူရင်း(၂)မဟုတ်ပါက	▶	تَفْخِيمٌ
---	---	-----------

(၂)အလျင်ရှိသော (၂)သည် စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင်အတူ မဟုတ်ပါက	▶	تَفْخِيمٌ
---	---	-----------

(၂)၏နောက် စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် حُرُوفٌ مُسْتَعْلِيَّةٌ အတူရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
---	---	-----------

တတိယပုံစံ။ ။ سَاكِنٌ رَاء سَاكِنٌ

(၂)၏အလျင် (၂)သို့(၂)ရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
----------------------------------	---	-----------

(၂)၏အလျင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
-------------------------	---	------------

ရပ်နားမည့်(၂)အလျင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
----------------------------------	---	------------

ရပ်နားမည့်(၂)နှင့် (၂)ကြားတွင် حُرُوفٌ مُسْتَعْلِيَّةٌ ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ، تَفْخِيمٌ
---	---	-----------------------

စတုတ္ထပုံစံ။ ။ رَاء مُشَدَّدٌ

(၂)တွင် (၂)သို့(၂)ရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
--------------------------------	---	-----------

(၂)တွင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
-----------------------	---	------------

ရပ်နားမည့် (၂)အလျင် (၂)သို့(၂)ရှိပါက	▶	تَفْخِيمٌ
--	---	-----------

ရပ်နားမည့် (၂)အလျင် (၂)ရှိပါက	▶	تَرْقِيْقٌ
-----------------------------------	---	------------

အပိုစံ

حُرُوفٌ مَدَّةٌ	▶	قَصْرٌ	ا، ي، و
-----------------	---	--------	---------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၊ လာပါက	▶	قَصْرٌ، تَوْسُطٌ	مُنْفَعِلٌ
-------------------------	---	------------------	------------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	تَوْسُطٌ	مُتَّصِلٌ
-------------------------	---	----------	-----------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	طُولٌ، تَوْسُطٌ، قَصْرٌ	عَارِضٌ
-------------------------	---	-------------------------	---------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	طُولٌ	لَا زِمَ كَلْبِي مُثَقِّلٌ
-------------------------	---	-------	----------------------------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	طُولٌ	لَا زِمَ كَلْبِي مُخَفَّفٌ
-------------------------	---	-------	----------------------------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	طُولٌ	لَا زِمَ حَرْفِي مُثَقِّلٌ
-------------------------	---	-------	----------------------------

حُرُوفٌ مَدَّةٌ ၎ လာပါက	▶	طُولٌ	لَا زِمَ حَرْفِي مُخَفَّفٌ
-------------------------	---	-------	----------------------------

عِ، اِ، وُ	▶ قَصْرُ	အိုဝ်စ်	حُرُوفُ لَيِّنُ
لَيِّنُ لَا زِمَ	▶ طُولُ، تَوَسُّطُ، قَصْرُ	အိုနောက်တွင်	حُرُوفُ لَيِّنُ
لَيِّنُ عَارِضُ	▶ قَصْرُ، تَوَسُّطُ، طُولُ	အိုနောက်တွင်	حُرُوفُ لَيِّنُ

(ကျမ်းဂန်များစာရင်း)

၁. القرآن الكريم
- ၂- المقدمة الجزرية للعلامة شمس الدين محمد بن محمد بن محمد الجزري
- ၃- الدقائق المحكمة في شرح المقدمة الجزرية للعلامة زين الدين أبي يحيى الأنصاري
- ၄- أحكام قراءة القرآن الكريم لشيخ المقارئ محمود خليل الحصري
- ၅- مفتاح التجويد للمتعلم المستفيد للشيخ عبد الله السناري
- ၆- تحفة الأطفال للشيخ سليمان بن حسين الجمزوري
- ၇- جمال القرآن لحكيم الأمة محمد أشرف علي التهانوي
- ၈- خلاصة البيان للعلامة الشيخ المقري ضياء الدين أحمد اله آبادي
- ၉- فوائد مكية للإمام المقري عبد الرحمن المكي
- ၁၀- معارف التجويد لأستاذ القراءة والتجويد القاري محمد يوسف السهارنبوري
- ၁၁- أصول التجويد لأستاذ القراءة والتجويد القاري جمشيد علي

الخاتمة

وإن تجد عيباً فسدّ الخلا	:	جلّ من لاعيب فيه وعلا
وأهد إلينا العيب فيها تجمّلا	:	ولاتنسى الدعاء إن كنت راضيا
والله نسأل أن يحقق بها نفعا	:	ويغفر لنا ما فرط منا فيها
والصلاة والسلام على حبيبنا	:	والحمد لله ربّنا تبارك وعلا

هذا الكتاب ألفه جمع من علماء بورما، واعتمدوا في تأليفه على كتاب رائد الإخوان في تجويد القرآن للشيخ المفتي المقرئ عبد الرحيم المظاهري القاسمي الندوي حتى يصح أن يقال أن هذا الكتاب تسهيل وتهذيب كتاب الشيخ عبد الرحيم، ومع ذلك لم يذكروا في مراجعه ومصادره اسم كتاب الشيخ، بل حذفوه، وذكروا المصادر الكبرى مثل الجزرية وأحكام قراءة القرآن، وكأنهم راجعوها وترجموها مباشرة بغير واسطة، فمن راجع الكتابين يعرف جيدا أن الخزان نقل ألفاظ رائد الإخوان واصطلاحاته، وهذا لا ينبغي بل لا بد من أن يجتنب لمؤلف كي يكون الكتاب مباركا ونافعا ومقبولا عند الناس، وقال شيخنا العلامة محمد يونس الجونفوري: من بركة العلم إضافة الأقوال إلى قائلها.